

ЕКОНОМСКИ
ФАКУЛТЕТ
У СУБОТИЦИ

Универзитет
у Новом Саду

FELVÉTELI FELADATGYŰJTEMÉNY

2023.

GAZDASÁGTAN ALAPJAI

Irodalom

Mitrović Đorđe, Pešelj Biljana, *Principi ekonomije udžbenik za 1. razred ekonomske škole*, Data Status, Beograd, 2012.

Mitrović Đorđe, *Principi ekonomije udžbenik za 2. razred ekonomske škole*, Data Status, Beograd, 2013.

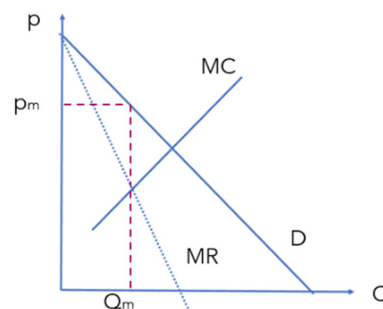
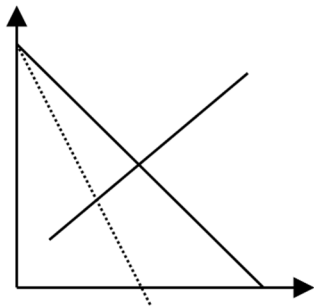
Kérdések

1 **Az a közgazdasági gondolkodási iskola, amely szerint minden társadalom célja a gazdagság megszerzése és növelése (pénzben, illetve aranyban) a _____.**

- a) marxizmus.
- b) monetarizmus.
- c) merkantilizmus.
- d) marginalizmus.

Megoldás: c) merkantilizmus

2 **Jelölje meg a tengelyeket és a függvényeket az alábbi diagramon, és határozza meg az optimális árat és mennyiséget a monopóliumban.**

Megoldás:

3 **A következők közül melyik nem a fiziokraták álláspontja?**

- a) Egy társadalom gazdagsága a mezőgazdasági termelésen alapul.
- b) A piacnak az állam beavatkozása nélkül kell működnie.
- c) A kereskedők és az iparosok nem vesznek részt az értékteremtésben.
- d) A termelőmunka az áru értékének megalapozója.

Megoldás: d) A termelőmunka az áru értékének megalapozója.

4 **A piaci hatalom:**

- a) egy gazdasági szubjektum képessége arra, hogy jelentős hatást gyakoroljon a piaci árakra.
- b) az a helyzet, amikor egy személy cselekedete vagy tevékenysége kihat egy másik szubjektumra, úgy, hogy többlet kiadásokat vagy előnyöket okoz neki.
- c) az a helyzet, melyben az egyének, vállalatok és a háztartások teljesen önállóan hoznak döntést arról, hogy hogyan használják fel a korlátozott forrásait.
- d) olyan ösztönzés, ami motiválja az embereket arra, hogy tegyenek meg bizonyos cselekedeteket.

Megoldás: a) egy gazdasági szubjektum képessége arra, hogy jelentős hatást gyakoroljon a piaci árakra.

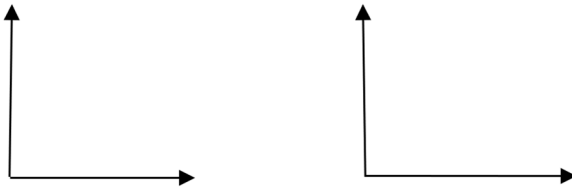
5 Azok a szituációk, amelyekben egy személy eljárásai vagy cselekedetei egy másik személy jólétére hatnak ki, úgy, hogy többlet költségeket vagy előnyöket okoznak neki a _____.
Megoldás: az externáliák

6 A grafikon, amely két jószág különböző kombinációját ábrázolja, amely javakat az összes rendelkezésre álló források felhasználásával lehet megtermelni a _____.
Megoldás: a termelési képességek határa

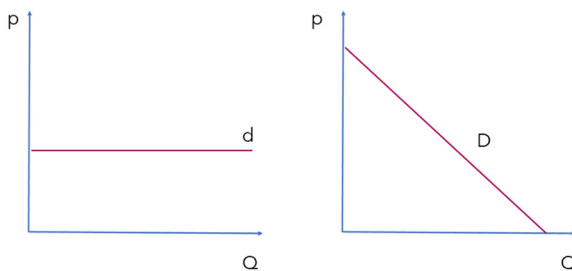
7 Ha egy jószág árának növekedése egy másik jószág keresletének növekedését okozza, akkor azok a javak:
a) szubsztitútív javak.
b) komplementer javak.
c) inferior javak.
d) független javak.
Megoldás: a) szubsztitútív javak

8 Ha a kereslet árrugalmassági koefficiensének abszolút értéke: $0 < E_D < 1$, akkor a kereslet az árhoz képest:
a) rugalmatlan.
b) rugalmas.
c) teljesen rugalmas.
d) teljesen rugalmatlan.
Megoldás: a) rugalmatlan

9 Az első diagramon ábrázolja egy kompetitív (konkurens) vállalat keresletfüggvényét, míg a második diagramon egy monopol vállalat keresletfüggvényét. Jelölje a tengelyeket.

Megoldás:

10 A kereslet tényezői, amelyek a keresletfüggvény elmozdulását okozzák a következők:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

Megoldás:

1. a fogyasztók jövedelme
2. a kapcsolt (hasonló) javak árai
3. a fogyasztók ízlésének változásai
4. a fogyasztók elvárásai

11 **A marginális költség MC=**

- a) TC/Q .
- b) $\Delta TC/\Delta Q$.
- c) $\Delta Q/\Delta TC$.
- d) Q/TC .

Megoldás: b) $\Delta TC/\Delta Q$

12 **Az átlagos összköltség ATC= _____ (írja be a képletet).**

Megoldás: $ATC=TC/Q$

13 **A termelő profitja a tökéletes verseny helyzetében akkor maximális, ha a azt a termékmennyiséget állítja elő, amelynél érvényes a következő egyenlőség: _____ .**

Megoldás: $p=MR=MC$

14 **Hosszú távon a gazdasági profit nulla a:**

- a) tökéletes verseny jellegű piacon.
- b) monopol jellegű piacon.
- c) oligopol jellegű piacon.
- d) monopolisztikus verseny jellegű piacon.

Megoldás:

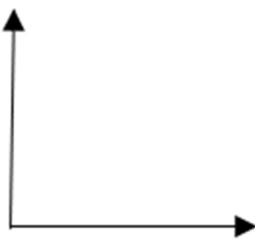
- a) tökéletes verseny jellegű piacon
- d) monopolisztikus verseny jellegű piacon

15 **A javakat, amelyek iránt a kereslet növekszik, ha csökken a jövedelem (és fordítva):**

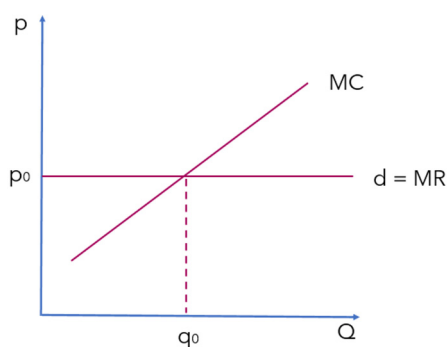
- a) normál javaknak nevezzük.
- b) indifferens (közömbös) javaknak nevezzük.
- c) inferior javaknak nevezzük.
- d) luxus javaknak nevezzük.

Megoldás: c) inferior javak

16 **Rajzolja le a diagramot, ami a termelés mennyiségét ábrázolja, amely mellett a termelő maximális profitot valósít meg a tökéletes verseny piacán. Jelölje a tengelyeket.**

Megoldás:

17 **Az átlagos változó költség: AVC= _____ (írja be a képletet).**
Megoldás: $AVC=VC/Q$

18 **Sorolja fel a tökéletes verseny piaci helyzet jellemzőit:**

1. _____
2. _____
3. _____

Megoldás:

1. Nagyszámú vásárló és eladó.
2. A vállalatok identikus (homogén) termékeket adnak el.
3. Az iparágba történő szabad belépés és kilépés.

19 **A munka határtermékének értéke VMP_L :**

- a) $MR \cdot p$.
- b) $MP_L \cdot p_L$.
- c) $MP_L \cdot p_Q$.
- d) $MRP_L \cdot p_L$.

Megoldás: c) $MP_L \cdot p_Q$

20 **A profit: _____.**

Megoldás: Az összjövedelem és az összköltség különbsége.

21 **A határbevétel MR:**

- a) $\Delta TR / \Delta Q$.
- b) $\Delta TR / \Delta L$.
- c) $\Delta Q / \Delta L$.
- d) TR / Q .

Megoldás: a) $\Delta TR / \Delta Q$

22 **A monopolista maximális profitot valósít meg annál a termelési mennyiségnél, amelynél érvényes a következő:**

- a) $TC=TR$.
- b) $MC=MR$.
- c) $p=MR=MC$.
- d) $p=MR$.

Megoldás: b) $MC=MR$

23 **A termelési tényezők piacán a vállalatok _____, míg a háztartások _____.**
A javak és szolgáltatások piacán a vállalatok _____, míg a háztartások _____. (beírni vásárlók vagy eladók)

Megoldás: vásárlók, eladók; eladók, vásárlók

24 **A kereslet árrugalmasságának tényezői:**

1. _____
2. _____
3. _____

Megoldás:

1. a helyettesítő javak (szubsztitútok) elérhetősége
2. a javak fajtái
3. időhatár

25 **A mód, ahogyan a kutatást végzik (adatgyűjtés és adatelemzés, összegzés, az elmélet nyilvánosságra hozatala és ellenőrzése) a _____ .**
Megoldás: tudományos módszer

26 **A kínálat árrugalmassági koefficiensének abszolút értéke $E_S = 1,5$. Az árak 10%-os növekedésénél, a kínált árumennyiség:**
a) több mint 10%-kal fog növekedni.
b) kevesebb mint 10 %-kal fog növekedni.
c) több mint 10%-kal fog csökkenni.
d) kevesebb mint 10%-kal fog csökkenni.
Megoldás: a) több mint 10%-kal fog növekedni.

27 **A határkölség $MC =$ _____ (írja be a képletet) .**
Megoldás: $MC = \Delta TC / \Delta Q$

28 **A monopolista vállalat a kompetitív (konkurens) vállalatnál:**
a) Kevesebb mennyiségű árut ad el ($Q_k > Q_m$) magasabb áron ($p_k < p_m$).
b) Kevesebb mennyiségű árut ad el ($Q_k > Q_m$) alacsonyabb áron ($p_k > p_m$).
c) Nagyobb mennyiségű árut ad el ($Q_k < Q_m$) alacsonyabb áron ($p_k > p_m$).
d) Nagyobb mennyiségű árut ad el ($Q_k < Q_m$) magasabb áron ($p_k < p_m$).
Megoldás: a) Kevesebb mennyiségű árut ad el ($Q_k > Q_m$) magasabb áron ($p_k < p_m$).

29 **A munkakeresleti függvény eltolódását (elmozdulását) a következő tényezők okozhatják:**
1. _____
2. _____
3. _____
Megoldás:
1. az autput árának változása
2. technológiai változások
3. egyéb termelési tényezők kínálata

30 **Az inferior javak azok a javak, amelyek iránt a kereslet csökken, ha növekszik a:**
a) kínálat.
b) kereslet.
c) ár.
d) jövedelem.
Megoldás: d) jövedelem

31 **A munka határterméke MP_L :**
a) $\Delta Q / \Delta L$.
b) $\Delta L / \Delta Q$.
c) $\Delta TC / \Delta Q$.
d) $\Delta TC / \Delta L$.
Megoldás: a) $\Delta Q / \Delta L$

32 **A következők közül mi jellemzi a tökéletes versenyt és a monopolisztikus versenyt is?**
a) Hosszú távon a gazdasági profit nulla.
b) A vállalatnak piaci hatalma van.
c) Az iparágba történő szabad belépés és kilépés.
d) Differenciált termékek.
e) A keresleti függvény negatív meredeksége.
Megoldás:
a) Hosszú távon a gazdasági profit nulla. és
c) Az iparágba történő szabad belépés és kilépés.

33 **A termelési tényezők a következők:**

- 1) _____
- 2) _____
- 3) _____

Megoldás:

- 1) föld
- 2) munka
- 3) tőke

34 **A kereslet árugalmassági koefficiensének abszolút értéke $E_D = 1,7$. Az árak 10%-os növekedésénél, a keresett árumennyiség:**

- a) több mint 10%-kal fog csökkenni.
- b) kevesebb mint 10 %-kal fog csökkenni.
- c) 1%-kal fog csökkenni.
- d) 10-zel fog csökkenni.

Megoldás: a) több mint 10%-kal fog csökkenni.

35 **A kínálat legfontosabb tényezői, amelyeknek a változásai a kínálat változását okozzák:**

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

Megoldás:

1. input ára
2. technológia
3. termelők elvárásai
4. eladók száma

36 **A vállalat rövid távon felfüggeszti a termelést (bezárja a vállalatot) ha:**

- a) $p < AVC$;
- b) $p > AVC$;
- c) $p < ATC$;
- d) $p > ATC$.

Megoldás: a) $p < AVC$

37 **A monopolisztikus verseny jellegű piac alapvető jellemzői a következők:**

1. _____
2. _____
3. _____

Megoldás:

1. sok eladó
2. differenciált termék
3. az iparágba történő szabad belépés és kilépés

38 **A tökéletes verseny körülményei között a termelő munkavállalókat foglalkoztat egészen addig a pontig, amelyben:**

- a) $MP_L = p_L$;
- b) $VMP_L = w$;
- c) $MRP_L = MP_L$;
- d) $VMP_L = p_Q$.

Megoldás: b) $VMP_L = w$

39 **A vállalat kereslete bizonyos termelési tényező iránt:**

- a) pénzügyi kereslet.
- b) elsődleges (primáris) kereslet.
- c) származtatott kereslet.
- d) másodlagos (szekundáris) kereslet.

Megoldás: c) származtatott kereslet

40 **Bármely pont a termelési lehetőségek határán azt jelzi, hogy a gazdaság:**

- a) nem használja hatékonyan a saját erőforrásait.
- b) hatékonyan használja a saját erőforrásait.
- c) olyan mennyiségű javakat termel, amennyire a társadalomnak szüksége van.
- d) növeli a lakosság életszínvonalát.

Megoldás: b) hatékonyan használja a saját erőforrásait

41 **A kereslet árrugalmassági koefficiensének abszolút értéke $E_D = 1,5$. Az árak 10%-os növekedésénél, a keresett árumennyiség:**

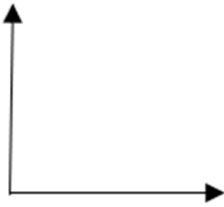
- a) több mint 10%-kal fog növekedni.
- b) kevesebb mint 10%-kal fog növekedni.
- c) több mint 10%-kal fog csökkenni.
- d) kevesebb mint 10%-kal fog csökkenni.

Megoldás: c) több mint 10%-kal fog csökkenni.

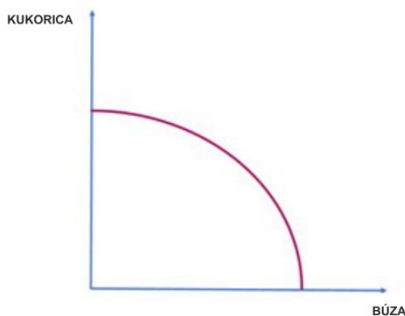
42 **Az összköltség: $TC =$ _____ (írja be a képletet).**

Megoldás: $TC = FC + VC$

43 **Rajzolja le a termelési lehetőségek határát arra a gazdaságra, amely búzát és kukoricát termel, s jelölje a tengelyeket.**

Megoldás:

44 **A kínálat tökéletesen árrugalmas, ha**

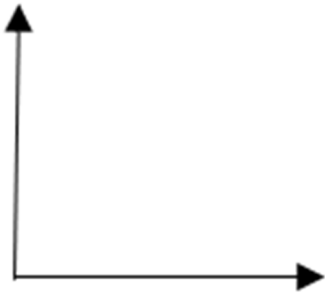
- a) $0 < E_S < 1$.
- b) $1 < E_S < \infty$.
- c) $E_S = 0$.
- d) $E_S = 1$.
- e) $E_S = \infty$.

Megoldás: e) $E_S = \infty$

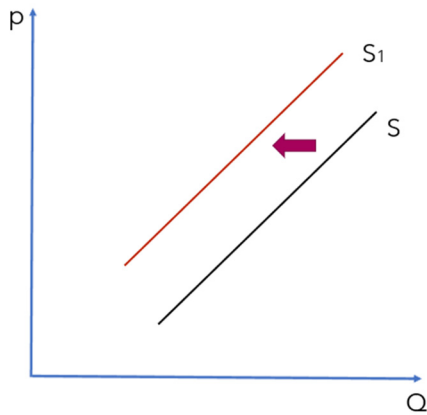

45 A diagramon rajzolja be a kínálati függvényt és a kínálati függvény eltolódását (elmozdulását) lefelé. Jelölje a tengelyeket.

Megoldás:

46 A kompetitív (konkurens) vállalat kínálati függvénye rövid távon az MC függvény része, ami a következő függvény felett helyezkedik el:

- a) TC.
- b) AFC.
- c) AVC.
- d) ATC.

Megoldás: c) AVC

47 A kereslet árrugalmas, ha:

- a) a keresett mennyiség változása nagyobb az ár változásánál.
- b) a keresett mennyiség változása kisebb az ár változásánál.
- c) a keresett mennyiség százalékos változása nagyobb az ár százalékos változásánál.
- d) a keresett mennyiség százalékos változása kisebb az ár százalékos változásánál.

Megoldás: c) a keresett mennyiség százalékos változása nagyobb az ár százalékos változásánál

48 A kínálat törvénye: ha az ár növekszik, a kínált javak mennyisége _____.

Megoldás: növekszik

49 Amikor a piaci ár kisebb az egyensúlyi árnál, akkor a keresett mennyiség NAGYOBB / KISEBB lesz a kínált mennyiségnél. Ekkor a piacon a javak TÖBBLETE / HIÁNYA jelentkezik. (karikázza be a helyes válaszokat)

Megoldás: NAGYOBB; HIÁNYA;

50 Az a helyzet, amelyben az erőforrások nem elegendőek ahhoz, hogy minden egyén szükségletét kielégítsék a társadalomban a _____.

Megoldás: szűkösség vagy ritkaság

51 **A makroökonómia a következő makroökonómiai problémák vizsgálatával foglalkozik:**

- a) magas munkanélküliségi ráta.
- b) felgyorsult gazdasági növekedés.
- c) magas inflációs ráta.
- d) magas kamatlábak.
- e) az adók gyors növekedése.

Megoldás:

- a) magas munkanélküliségi ráta
- c) magas inflációs ráta
- d) magas kamatlábak

52 **Sorolja fel a három legfontosabb makroökonómiai célt:**

- a) gazdasági növekedés,
- b) _____
- c) _____

Megoldás:

- b) alacsony munkanélküliség
- c) stabil árak

53 **A körforgás diagram a következő piacokat és folyamatokat öleli fel:**

- a) termelési tényezők piaca és a javak és szolgáltatások piaca.
- b) munkaerőpiac és kötvények piaca.
- c) a pénzügyi folyamatok és a javak és szolgáltatások folyamata.
- d) a jövedelem és a profit alakulásának folyamatai.

Megoldás:

- a) termelési tényezők piaca és a javak és szolgáltatások piaca.
- c) a pénzügyi folyamatok és a javak és szolgáltatások folyamata.

54 **A fiskális politika mindazon tevékenységeket öleli fel, amelyeket az állam a _____ és _____ alkalmazásával folytat, annak érdekében, hogy hatással legyen az inflációra, _____ és _____.**

Megoldás:

- adók
- állami kiadások
- foglalkoztatásra
- gazdasági növekedésre

55 **A monetáris politika a _____ szabályozását jelenti a gazdaságban azzal a céllal, hogy hatással legyen az inflációra, _____ és _____.**

Megoldás:

- pénz kínálatának
- foglalkoztatásra
- gazdasági növekedésre

56 **A makroökonómia azt vizsgálja, hogy:**

- a) hogyan működik a piac.
- b) hogyan változik az olvasók könyvek iránti kereslete, ha az állam megemeli a könyvekre kirótt adót.
- c) hogyan hat a megtakarításokra kirótt adó növekedése az összes megtakarításra a gazdaságban.
- d) mekkora a Fiat termelési mennyisége.
- e) hogyan működik a gazdaság egésze.

Megoldás:

- c) hogyan hat a megtakarításokra kirótt adó növekedése az összes megtakarításra a gazdaságban
- e) hogyan működik a gazdaság egésze

57

Karikázza be a helyes állítást:

- a) A gazdaságpolitika intézkedései azon tevékenységek összességét jelölik, amelyeket az állam hajt végre a gazdaságban a megfelelő eszközök alkalmazásával annak érdekében, hogy elérje az adott gazdasági célokat.
- b) A gazdaságpolitika intézkedései gazdasági mennyiségeket vagy kategóriákat jelentenek, amelyeket jogi aktusok, döntések vagy akciók formájában fejeznek ki.
- c) A gazdaságpolitika intézkedései a gazdaságpolitika egyes eszközeinek konkrét alkalmazását, megszüntetését vagy változtatását jelentik.

Megoldás: c)

58

Szerbia bruttó társadalmi összterméke _____ tartalmazza a Szerbia területén levő külföldi vállalatok és állampolgárok termelési értékét, de _____ tartalmazza a szerb vállalatok és állampolgárok által külföldön, más államokban, illetve Szerbia határán kívül megvalósított termelés értékét.

Megoldás:

---

nem

59

A hazai bruttó össztermék (Y) egyenlő:

- a) $Y=C+I+G+NX$, ahol a C jelöli a háztartások javak és szolgáltatások vásárlására fordított kiadásait, I jelöli a vállalatok beruházásait, G jelöli az állami fogyasztást a transzfer fizetések nélkül, míg az NX jelöli a nettó kivitel.
- b) $Y=C+I+G+NX$, ahol a C jelöli a személyes fogyasztást, az I jelöli a vállalatok beruházásait, a G jelöli az állami fogyasztást a transzfer fizetést felölelve, míg az NX jelöli a nettó behozatalt.
- c) $Y=C+I+X$, ahol a C jelöli a háztartások javak és szolgáltatások vásárlására fordított kiadásait, az I jelöli a vállalatok beruházásait, az X jelöli az állami fogyasztást a transzfer fizetések nélkül.

Megoldás: a)

60

A nettó kivitel:

- a) a külföldi állampolgárok által vásárolt hazai termékek és szolgáltatások értékének (kivitel) és a hazai fogyasztók által vásárolt külföldi termékek és szolgáltatások értékének (behozatal) összege.
- b) külföldi állampolgárok által vásárolt hazai termékek és szolgáltatások értékének (kivitel) és a hazai fogyasztók által vásárolt külföldi termékek és szolgáltatások értékének (behozatal) különbsége.
- c) a külföldi állampolgárok által vásárolt hazai termékek és szolgáltatások értékének (behozatal) és a hazai fogyasztók által vásárolt külföldi termékek és szolgáltatások értékének (kivitel) közötti különbség.

Megoldás: b)

61

A reál hazai bruttó termék:

- a) a megtermelt javak és szolgáltatások mennyiségének értéke, amit az állandó (konstans) áron számolnak ki, míg a nominális hazai bruttó terméket a folyó áron számolják ki.
- b) a megtermelt javak és szolgáltatások mennyiségének értéke, amit a folyó áron számolnak ki, míg a nominális hazai bruttó terméket az állandó (konstans) folyó áron számolják ki.
- c) a termékek értéke, amit az inflációs áron számolnak ki, míg a nominális hazai bruttó terméket a GDP deflátor alapján számolják ki.

Megoldás: a)

62

A GDP deflátor egy árinдекс, amit a _____ GDP és a _____ GDP hányadosa szorozva 100-zal képlet alapján számítanak ki, s azt mutatja, hogy mekkora a nominális GDP növekedése a javak és szolgáltatások árnövekedése következményeként, s nem pedig a _____ növekedése miatt.

Megoldás: nominális / reális / megtermelt mennyiség

63 **A GDP felölel minden terméket, amiket a gazdaságban termeltek és adtak el a legális piacokon. Mit nem ölel fel a GDP? A GDP nem veszi figyelembe a _____ és _____.**

Megoldás:

szabadidőt / a piacon kívül megtermelt és felhasznált javakat és szolgáltatásokat / a szürkegazdaságba tartozó tevékenységeket

64 **Sorolja fel, hogy mit jelentenek az egyes komponensek a GDP kiszámítása során ($Y=C+I+G+NX$):**
a) C – személyes fogyasztás, azaz a háztartások javak és szolgáltatások vásárlására fordított kiadásai.
b) I - _____
c) G - _____
d) NX – a kivitel és a behozatal közötti különbség.

Megoldás:

b) a vállalatok beruházásai – a vállalatok kiadásai termelési felszerelésekre, raktármennyiségre, építkezési objektumokra, szoftverekre és a háztartások kiadásai lakóterület vásárlására

c) állami kiadások – az állam, illetve a kormány és helyi önkormányzatok kiadásai végtermékek és szolgáltatások vásárlására

65 **Mely állítások igazak:**

- a) a GDP nem a legjobb egyedi mércéje a társadalom jólétének.
- b) a GDP nem tökéletes mutatója a boldogságnak vagy az életminőségnek.
- c) az egy főre eső GDP jó eszköz a társadalmi jólét méréséhez.

Megoldás:

- b) a GDP nem tökéletes mutatója a boldogságnak vagy az életminőségnek
- c) az egy főre eső GDP jó eszköz a társadalmi jólét méréséhez

66 **A bruttó nemzeti termék (BNT) kimutatja:**

- a) az egy országban adott időtartamban megtermelt összes végtermék és szolgáltatás piaci értékét.
- b) az állampolgáraink által az országunkban megvalósított jövedelmeket, valamint a külföldiek által az országunkban megvalósított jövedelmeket.
- c) az egy ország polgárai által megvalósított összjövedelmet, attól függetlenül, hogy az adott jövedelmet a saját országukban vagy külföldön valósították-e meg.

Megoldás: c)

67 **A pénzügyi intézmények alkotják egy ország pénzügyi rendszerét, s felölelik a következőket:**

- a) bankügyi és nembankügyi szektort.
- b) befektetési és pénzügyi alapokat, valamint a pénzpiacot.
- c) pénzügyi piacokat (részvények és kötvények piacát) és a pénzügyi közvetítőket (bankokat és befektetési alapokat).

Megoldás: c)

68 **A kötvényeknek három közös jellemzője van:**

- a) a kötvény érvényességi ideje,
- b) _____
- c) _____

Megoldás:

- b) hitelkockázat
- c) adózási bánásmód

69

Melyik állítás igaz?

- a) A részvények kockázatosabbak a kötvényeknél, de a hozamuk potenciálisan magasabb.
  - b) A kötvények kockázatosabbak a részvényeknél, de a hozamuk potenciálisan magasabb.
  - c) A részvények kockázatosabbak a kötvényeknél, de kötvények hozama biztosan nagyobb.
- Megoldás: a)

70

Mi a befektetési alap?

Megoldás:

A befektetési alap egy intézmény, amely részvényeket ad el a széles nyilvánosságnak, és az azért kapott pénzt használja fel arra, hogy különböző részvényekből és kötvényekből álló portfoliót (értékpapírkészletet) vásároljon.

71

Az állami megtakarítás a következőt jelenti:

- a) az adóbevétel mennyiségét (T), ami azután marad, miután az állam kifizeti az összes saját kiadásait (G), ami egyben a költségvetési szufficitet (többletet) is jelenti.
- b) az adóbevétel mennyiségét (T), ami azután marad, miután az állam kifizeti az összes saját kiadásait (G), ami egyben a költségvetési deficitet is jelenti.
- c) a nagyobb állami kiadások (G) és az adóbevételek (T) közötti különbséget, ami egyben a költségvetési szufficitet (többletet) is jelenti.

Megoldás: a)

72

Az a helyzet, amikor az állami megtakarítás negatív, vagyis amikor ($T-G$) kisebb, mint nulla, ami azt jelenti, hogy az államnak _____ van, hiszen több pénzt költ, mint amennyit kap.

Megoldás: költségvetési deficitje (hiánya)

73

Az $Y-T-C$ kifejezés a _____ jelzi, vagyis a bevételt, ami a háztartásoknak megmarad miután kifizeti az adókat és elkülöníti a személyes fogyasztásra szánt részt.

Megoldás: személyes megtakarítást

74

Karikázza be az igaz állításokat:

- a) A pénzügyi rendszer a gazdaságban levő intézménycsoportokból áll, amelyek segítenek abban, hogy az egyik egyén megtakarítása megfeleljen a másik egyén befektetésének.
- b) A pénzügyi közvetítők azok a pénzügyi intézmények, amelyeken keresztül a betétesek indirekt módon nyújthatják az eszközeiket azoknak, akik kölcsönt keresnek.
- c) A betétek pénzeszközök, amelyeket a bankok ügyfelei, legtöbbször a gazdasági szubjektumok, a saját számláikon tartanak a bankokban, és azokra az eszközökre adott kamatot kapnak.

Megoldás:

- a) A pénzügyi rendszer a gazdaságban levő intézménycsoportokból áll, amelyek segítenek abban, hogy az egyik egyén megtakarítása megfeleljen egy másik egyén befektetésének.
- b) A pénzügyi közvetítők azok a pénzügyi intézmények, amelyeken keresztül a betétesek indirekt nyújthatják az eszközeiket azoknak, akik kölcsönt keresnek.

75

Karikázza be a nemzeti megtakarítás komponenseinek helyes kifejezését:

- a) $S = (Y - T - C) + (G + NX)$,
- b) $S = (Y - T - C) + (T - G)$,
- c) $S = (Y + T + C) + (T - G)$.

Megoldás: b) $S = (Y - T - C) + (T - G)$

76 **Ha az adókulcs változása arra ösztönzi az egyéneket, hogy többet takarékoskodjanak, akkor mi történik a következő fogalmakkal:**

- a) a kínálati görbe a hiteleszközök piacán eltolódik (elmozdul) _____.
- b) az egyensúlyi kamatláb _____.
- c) a hiteleszközök mennyisége, amit befektetnek _____.

Megoldás:

- a) jobbra
- b) csökken
- c) növekszik

77 **Karikázza be az igaz állításokat:**

- a) A bankok betéteket vesznek át azoktól, akik takarékoskodni szeretnének, s azokat a betéteket használják a hitelek jóváhagyásánál, azok részére, akik kölcsönt szeretnének kapni.
- b) A befektetési alap egy intézmény, amely részvényeket ad el a széles nyilvánosságnak, és az azért kapott pénzt használja fel arra, hogy különböző részvényekből és kötvényekből álló portfoliót (értékpapírkészletet) vásároljon.
- c) A hiteleszközök kínálatának és keresletének egyensúlya határozza meg a nominális kamatlábat.

Megoldás: a) , b)

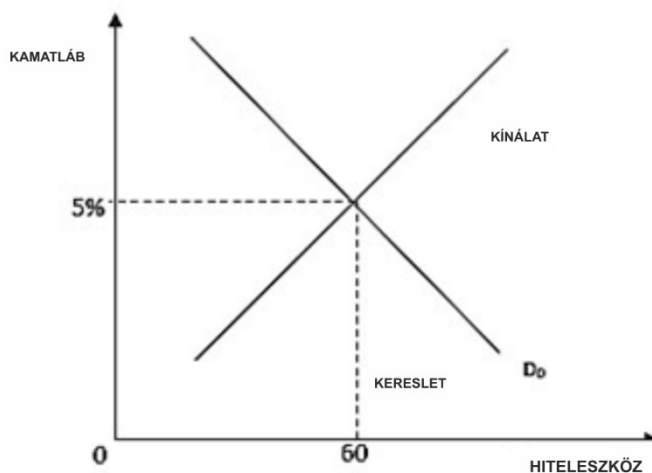
78 **Ha a költségvetési deficit csökkenti a hiteleszközök kínálatát, akkor mi történik a következő fogalmakkal**

- a) a kínálati görbe eltolódik (elmozdul) _____.
- b) az egyensúlyi kamatláb _____.
- c) hiteleszközök egyensúlyi mennyisége _____.

Megoldás:

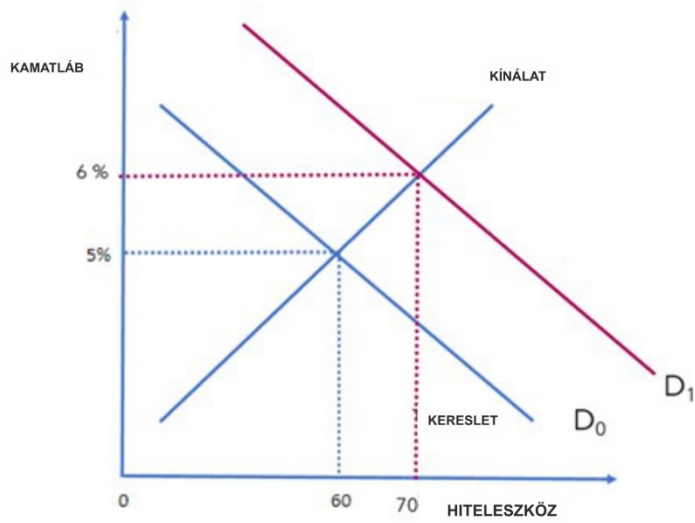
- a) balra
- b) növekszik
- c) csökken

79 **Amennyiben az adókedvezmények hatására a vállalatoknál befektetés növekedés jelentkezik, rajzolja meg annak hatását a keresletre, a kamatlábra és a hiteleszközök mennyiségére.**

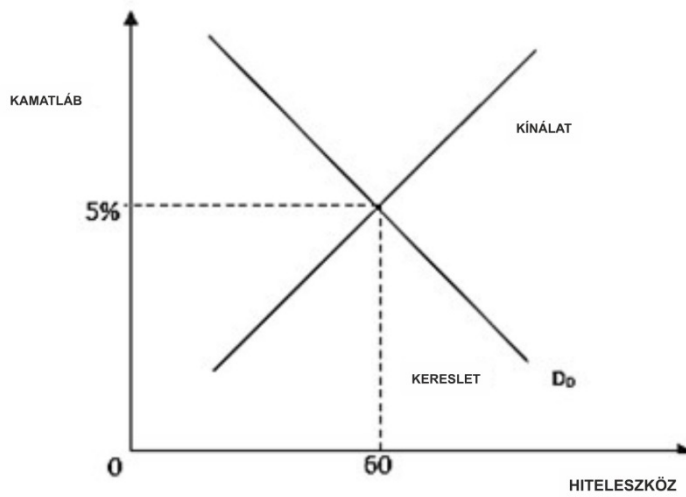

Megoldás:

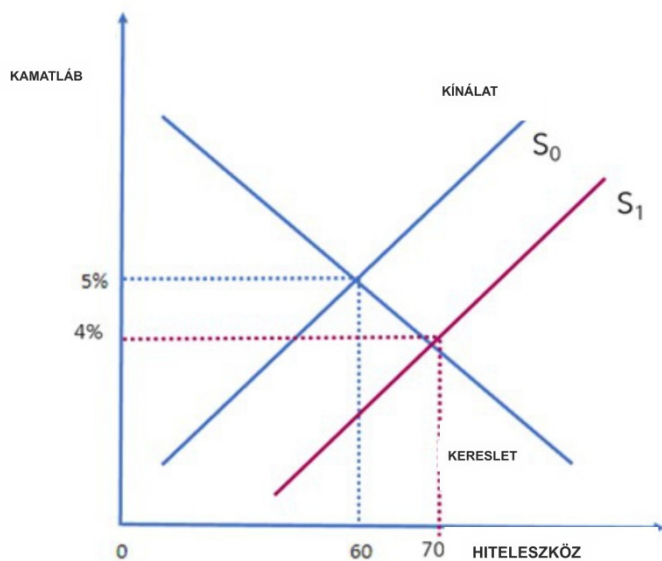

80

Amyennyiben a kamatjövedelem utáni adó csökkentése miatt növekszik a megtakarítás, rajzolja meg annak hatását a kínálatra, a kamatlábra és a hiteleszközök mennyiségére.

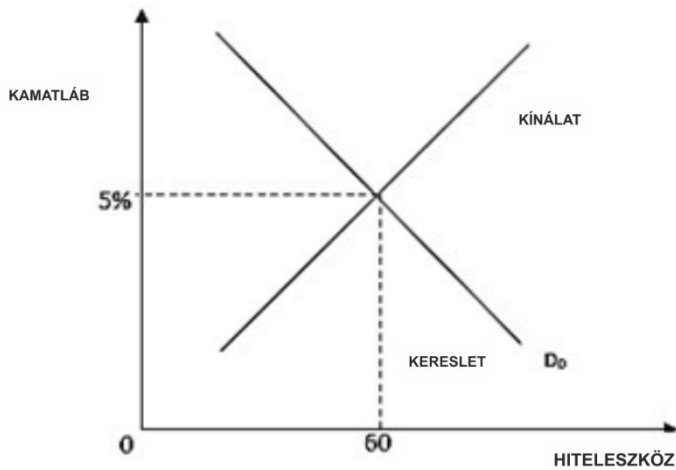
Megoldás:

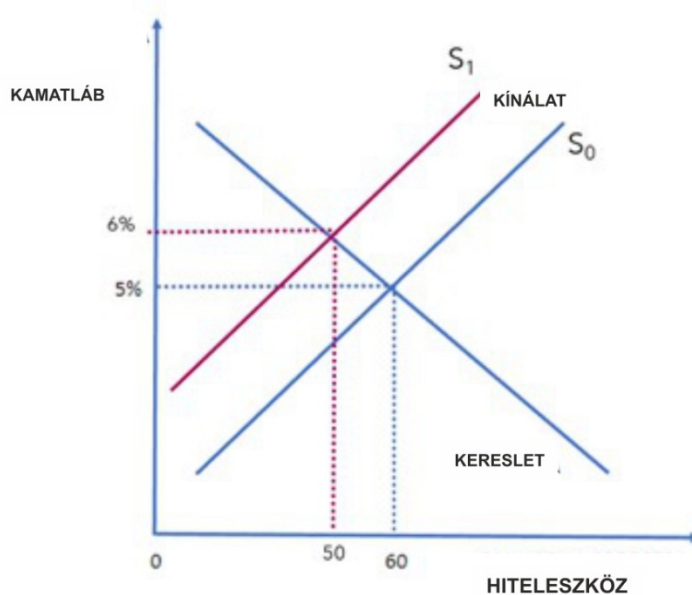

81

Amennyiben költségvetési deficit miatt csökken a hiteleszközök kínálata, rajzolja meg annak hatását a hiteleszközök kínálatára, a kamatlábra és a hiteleszközök mennyiségére.

Megoldás:

82

A kiszorító hatás:

- a befektetések csökkenése, ami a költségvetési deficit finanszírozása céljából történő állami kölcsönök növekedése miatt következik be.
- a befektetések növekedése, ami a költségvetési deficit finanszírozása céljából történő állami kölcsönök növekedése miatt következik be.
- a befektetések csökkenés, ami a költségvetési deficit finanszírozása céljából történő állami kölcsönök csökkenése miatt következik be.

Megoldás: a)

83

A pénz, mint csereeszköz:

- egy mérce, amin keresztül az emberek megállapítják az árakat és nyilvántartják a tartozásokat.
- egy tárgy, ami meg tudja őrizni az értékét hosszú időn át, és amit az emberek javak és szolgáltatások vásárlására tudnak használni a jövőben.
- egy tárgy, amit a vásárlók adnak az eladóknak, amikor javakat vagy szolgáltatásokat akarnak vásárolni.

Megoldás: c)

84

A pénz, mint értékőrző:

- a) egy mérce, amin keresztül az emberek megállapítják az árakat és nyilvántartják a tartozásokat.
- b) a vagyon összessége egy gazdaságban, amit az emberek javak és szolgáltatások vásárlására használnak.
- c) egy tárgy, ami meg tudja őrizni az értékét hosszú időn át, és amit az emberek javak és szolgáltatások vásárlására tudnak használni a jövőben.
- d) egy tárgy, amit a vásárlók adnak az eladóknak, ha javakat vagy szolgáltatásokat akarnak vásárolni.

Megoldás: c)

85

Karikázza be az igaz állításokat:

- a) A rendeleti (fiat) pénz, belső értékkel rendelkező pénz, amit állami rendelet alapján használnak pénzként.
- b) A kötelező tartalékráta az összes letét százalékarányát fejezi ki, amit az ügyviteli bankok nem használhatnak kölcsönök nyújtására.
- c) A pénzügyi multiplikátor az a pénzmennyiség, amit a bankrendszer hoz létre minden tartalék dinárból.

Megoldás: b), c)

86

Mit jelent a Központi Bank?

_____

_____

Megoldás: A központi bank egy intézmény, amelynek az a feladata, hogy ellenőrizze a bankrendszert és szabályozza a gazdaságban levő pénz mennyiségét.

87

A Központi Bank funkciói a következők:

- a) _____
- b) a kölcsönigénylő utolsó menedéke.
- c) _____

Megoldás:

- a) az ügyviteli bankok tevékenységének ellenőrzése
- c) a gazdaságban levő pénz kínálatának ellenőrzése

88

Karikázza be az igaz állításokat:

- a) A likviditás azt mutatja, hogy milyen könnyen lehet a gazdaságban az egyik fajta vagyont átváltoztatni csereeszközzé.
- b) Az árupénz áru formájában levő pénz, aminek belső értéke van.
- c) Az ügyviteli bankok nem tarthatnak az előírt minimumnál több tartalékot.
- d) Minél nagyobb a kötelező tartalékráta, annál nagyobb a letét részaránya, amit a bank hitelek nyújtására használhat, s így a pénzügyi multiplikátor is nagyobb, és fordítva.

Megoldás: a) , b)

89

Amennyiben a nyílt piacon vizsgáljuk a műveleteket, úgy, hogy a központi bank kötvényeket vásárol, akkor az a cél, hogy a pénz kínálata _____, míg, ha kötvényeket ad el, akkor az cél, hogy a pénz kínálata _____.

Megoldás:

növekedjen
csökkenjen

90

A monetáris ellenőrzés eszközeinek alkalmazásával a központi bank hatni tud a pénz kínálatának növekedésére, úgy, hogy:

- a) a nyílt piacon állami kötvényeket _____ .
- b) a kötelező tartalékrátát _____.
- c) csökkenti a referens kamatlábat (diszkontrátát).

Megoldás: a) vásárol b) csökkenti

91 **A monetáris ellenőrzés eszközeinek alkalmazásával a központi bank hatni tud a pénz kínálatának csökkenésére úgy, hogy:**

- a) a nyílt piacon állami kötvényeket _____.
- b) a kötelező tartalékrátát megnöveli.
- c) a referens kamatlábat (diszkontrátát) _____.

Megoldás:

- a) elad
- c) növeli

92 **A pénz kínálatát a központi bank, az ügyviteli bankok és a lakosság határozza meg. A pénz kínálatának görbéje:**

- a) rugalmatlan és horizontális egyenes vonallal ábrázolják.
- b) rugalmatlan és vertikális egyenes vonallal ábrázolják.
- c) rugalmas és vertikális egyenes vonallal ábrázolják.
- d) rugalmas és horizontális egyenes vonallal ábrázolják.

Megoldás: b)

93 **A pénz iránti keresletet a lakosság határozza meg – az a vagyon, amit a lakosság likvid alakban akar tartani. A keresleti görbének:**

- a) pozitív meredeksége van (amikor az árak növekszenek, a pénz iránti kereslet csökken, mert a pénz értéke csökken).
- b) negatív meredeksége van (amikor az árak növekszenek, a pénz iránti kereslet növekszik, mert a pénz értéke növekszik).
- c) negatív meredeksége van (amikor az árak növekszenek, a pénz iránti kereslet növekszik, mert a pénz értéke csökken).

Megoldás: c)

94 **A kvantitatív pénzülmélet egyenlete megmutatja egyrészt a pénz mennyisége és a _____, másrészt pedig a _____ közötti arányt.**

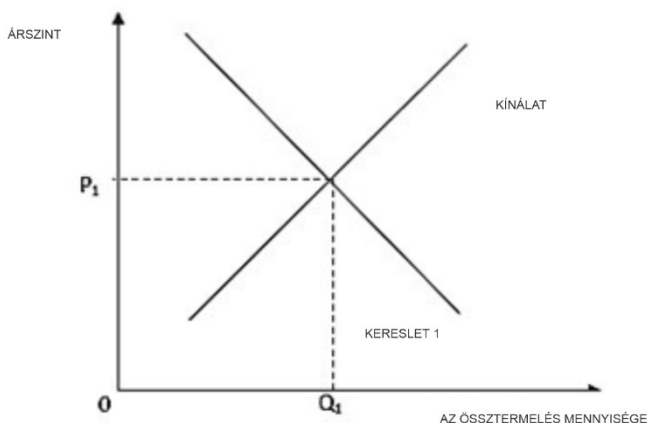
Megoldás: pénz forgási sebessége / a gazdaságban levő javak és szolgáltatások értéke

95 **Karikázza be a helyes állításokat:**

- a) A reálkamatláb a korigált nominális kamatláb, vagyis az inflációs rátával csökkentett kamatláb.
- b) A termelés költségeinek inflációja az általános árszint növekedését mutatja a gazdaságban, ami az összkínálat csökkenése és a termelés költségeinek növekedése miatt következik be.
- c) Amikor az árak általános szintje növekszik, a pénz értéke növekszik.
- d) Hiperinfláció olyan inflációt jelent, amelyben az inflációs ráta meghaladja a havi 10%-ot.

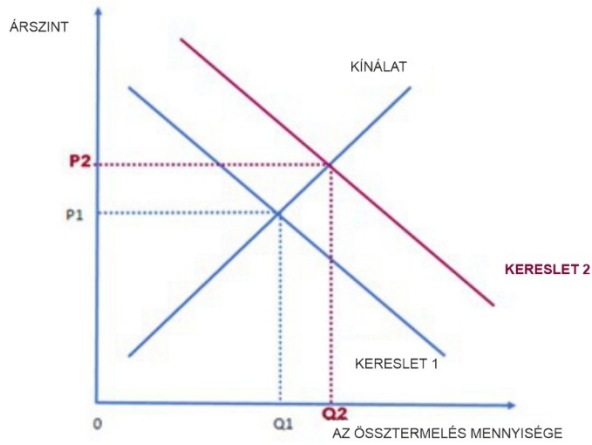
Megoldás: a) , b)

96 **Rajzolja be a keresleti infláció hatását az összkeresletre, a termelés mennyiségére és az árszintre:**

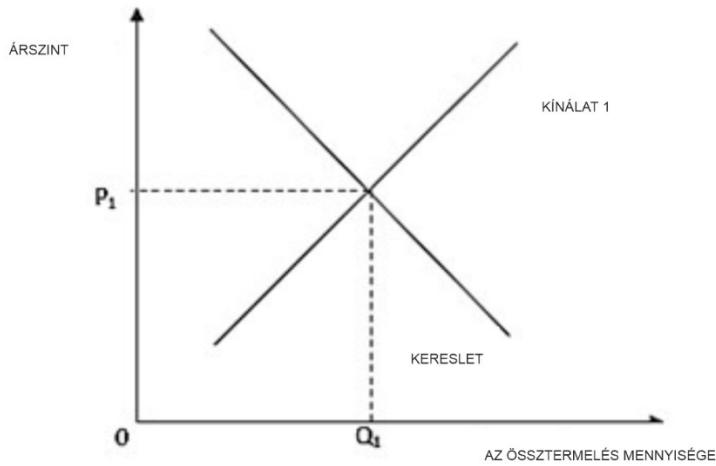

Megoldás:

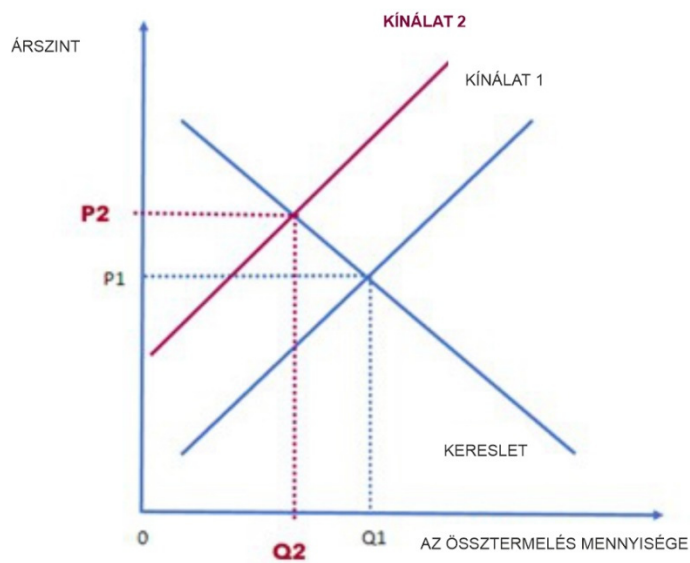

97

Rajzolja be a termelés költségeinek inflációjának hatását az összkeresletre, a termelés mennyiségére és az árszintre:

Megoldás:

98

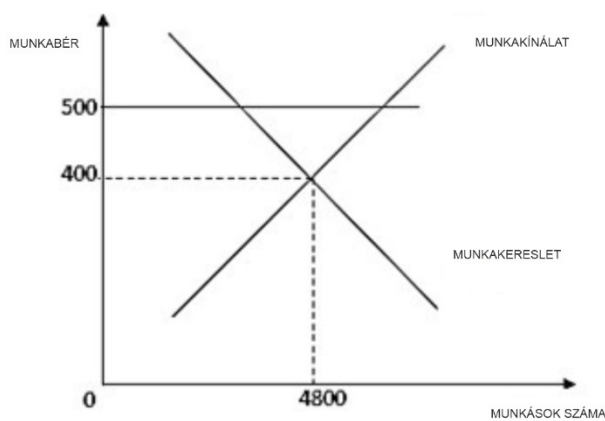
Karikázza be az igaz állításokat:

- a) A strukturális munkanélküliség a gazdaságban bekövetkezett strukturális változások miatt jön létre, amikor egyes munkahelyek megszűnnek, más munkahelyek pedig megnyílnak, amelyek betöltéséhez a munkanélküli személyek nem rendelkeznek megfelelő tudással és képességekkel.
- b) A szakszervezet a dolgozók egyesülete, amely a munkaadókkal tárgyal a munkabérek nagyságáról és a munkafeltételekről.
- c) Az egyensúlytól magasabb munkabérek csökkentik a keresett munkamennyiséget és munkanélküliséget okoznak.
- d) A frikcionális (súrlódásos) munkanélküliség a munkanélküliség eltérése a természetes munkanélküliségi rátájától.

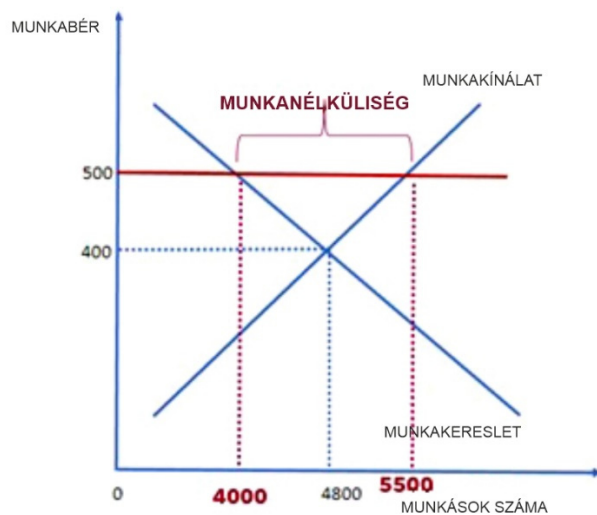
Megoldás: a) , b) , c)

99

Jelölje az ábrán azt a munkanélküliséget, amely az egyensúlyi piaci munkabéreknél magasabb minimálbér meghatározás miatt jön létre:

Megoldás:

100

A teljes foglalkoztatottság:

- a) esetén a munkanélküliségi ráta nulla.
- b) esetén a munkanélküliségi ráta megegyezik a természetes munkanélküliségi rátával (a frikcionális - súrlódásos és a strukturális munkanélküliség összege).
- c) esetén a munkanélküliségi ráta megegyezik a természetes munkanélküliségi rátával (a frikcionális - súrlódásos és a strukturális munkanélküliség különbsége).
- d) az a foglalkoztatottság, ami a gazdaság strukturális változásaira vonatkozik.

Megoldás: b)

ÜGYVITELI GAZDASÁGTAN

Irodalom

Stavrić, B., Paunović, B., Bojović, P., *Poslovna ekonomija za 1. razred ekonomske škole*, Zavod za izdavanje udžbenika i nastavna sredstva, Beograd, 2013. (és a régebbi kiadások)

Kérdések

1

Az ügyviteli gazdaságtan tanulmányozásának gyakorlati célja:

Válasz: A vállalat sikeres irányításához szükséges tudás és képességek megszerzése.

2

Az ügyviteli gazdaságtan

- a) normatív tudományterület
- b) pozitív tudományterület
- c) normatív és pozitív tudományterület

Válasz: c) Normatív és pozitív tudományterület.

3

Az ügyviteli gazdaságtan a normatív tudományterületek közé tartozik

- a) Igen
- b) Nem

Válasz: a) Igen

4

A gazdaság minősége növekszik, abban az esetben, ha minél nagyobb eredményeket érünk el, minél kisebb befektetés mellett.

- a) Igen
- b) Nem

Válasz: a) Igaz

5

A vállalatgazdaságtan elemei:

- a) _____
- b) _____
- c) _____
- d) _____
- e) _____

Válasz: a) Befektetési elemek b) Eredmény elemek c)Ügyvitel gazdasági elvei d) Gazdaság minősége e) A befektetések és eredmények tényezői

6

A termelési folyamat állandó megújulása függ a

Válasz: A szükségletek állandó megújításától, amit a termelés eredményeivel elégítenek ki.

- 7 Az ügyviteli (gazdálkodási) hordozók (szereplők) felosztásának kritériumai:
a) _____
b) _____
c) _____
Válasz: a) tevékenység, b) személyek száma, c) belső szervezés
- 8 A belső szervezésük alapján a gazdálkodás hordozói (szereplői) feloszthatóak:
a) _____
b) _____
Válasz: a) Alap b) Összetett
- 9 A gazdálkodás, mint tudatos tevékenység célja
_____
Válasz: A korlátozott javak (használati értékek) minél jobb kihasználása, amellyel az emberi szükségleteket lehet kielégíteni.
- 10 A gazdálkodás hordozói (szereplői) a felöltet személyek száma szerint feloszthatóak:
a) _____
b) _____
Válasz: a) Egyéni b) Csoportos
- 11 A gazdálkodás hordozói (szereplői) a tevékenységük szerint feloszthatóak:
a) _____
b) _____
Válasz: a) Termelési b) Fogyasztási
- 12 A vállalat gazdálkodásának közvetlen célja a
a) fizikai termék
b) összbevétel
c) profit
Válasz: c) Profit
- 13 A vállalat gazdálkodásának indokoltságát a következőképpen ellenőrzik le: _____
_____
Válasz: Piaci versengéssel (az árakkal)
- 14 A vállalat a termékeit azért bocsájtja áruba a piacon, mert a vállalat számára nincs használati értékük.
a) Igaz
b) Hamis
Válasz: a) Igaz
- 15 A vállalat alapvető jellemzői:
a) _____
b) _____
c) _____
Válasz: a) A piacgazdaság alapszubjektuma b) Szervezeti egység c) Önálló gazdasági jogi személy

- 16 A vállalat termelési tényezőinek összhangban kell lenniük egymással
- a) _____
b) _____
c) _____
- Válasz: a) Kvantitatívan (mennyiségileg) b) kvalitatívan (minőségileg) c) időben
- 17 A termelési tényezők minőségi összhangoltsága megnyilvánul
- a) a dolgozók számának az aránya a termelési eszközökhöz mennyiségéhez viszonyítva
b) a megfelelő szakképzettségű dolgozók kiválasztása és az adott típusú termelőeszközök beszerzése
c) a termelőeszközök a megfelelő időben a dolgozók rendelkezésére állnak
- Válasz: b) a megfelelő szakképzettségű dolgozók kiválasztása és az adott típusú termelőeszközök beszerzése
- 18 A dolgozók számát és szakképzettségét szükséges összehangolni a következőkkel:
- a) _____
b) _____
- Válasz: a) A tevékenység típusával b) Az ügyvitel terjedelmével
- 19 A gazdálkodás eredményei a vállalat, mint rendszer elemét képezik
- a) Igen
b) Nem
- Válasz: a) Igen
- 20 A vállalat, mint rendszer elemei:
- a) _____
b) _____
c) _____
d) _____
- Válasz: a) Dolgozók b) Termelési tényezők c) Gazdálkodás eredményei d) Szervezés
- 21 A vállalat feladatai a _____ következnek.
- a) természetes munkamegosztásból
b) társadalmi munkamegosztásból
c) technikai munkamegosztásból
- Válasz: b) társadalmi munkamegosztásból
- 22 A termelési eszközök magukba foglalják:
- a) Munkaeszköz és a munka tárgya
b) Munkaeszköz és munkaerő
c) Munka tárgya és munkaerő
- Válasz: a) Munkaeszközök és a munka tárgya
- 23 A rezsianyag olyan jellegű tárgy, amit a termék előkészítése és ellenőrzése során használnak.
- a) hamis
b) igaz
- Válasz: b) Igaz

- 24 A termelés során felhasznált segédanyag mennyisége
a) arányos a megtermelt termékmennyiséggel
b) nem arányos a megtermelt termékmennyiséggel
Válasz: a) Arányos a megtermelt termékmennyiséggel
- 25 A segédanyag mennyiségére vonatkozóan lehet normát meghatározni az adott termékmennyiséghez.
a) Igaz
b) Hamis
Válasz: a) Igaz
- 26 Az alapanyag a jellemzőivel
a) Nem határozza meg a technológiai eljárás kiválasztását
b) Meghatározza a technológiai eljárás kiválasztását
Válasz: b) Meghatározza a technológia eljárás kiválasztását
- 27 Az alapanyag mennyiségére vonatkozóan, amelyet a termelés során felhasználnak
a) nem lehet normát meghatározni
b) lehet normát meghatározni
Válasz: b) lehet normát meghatározni
- 28 A társadalmi munkamegosztáson alapuló kollektív munkaszervezés következtében elváltak a _____ munkák és a _____ munkák.
Válasz: előkészítő végrehajtó
- 29 A vállalatok nagyság szerinti besorolásának alapvető mércéi (megszokott kritériumai):
a) _____
b) _____
c) _____
Válasz: a) dolgozók száma b) eszközök és a rendelkezésre álló tőke értéke c) összes évi bevétel vagy profit
- 30 Azokat az egyéneket, akik a Törvény a vállalatokról alapján gazdasági tevékenységet folytatnak _____ nevezzük.
Válasz: vállalkozónak
- 31 A vállalkozó a saját vagyonával
a) teljeskörűen felel az ügyvitel során vállalt minden kötelezettségért
b) egyáltalán nem felel ügyvitel során vállalt kötelezettségeikért
Válasz: a) teljeskörűen felel az ügyvitel során vállalt minden kötelezettségért
- 32 A személyi (személyegyesítő) társaságok közé a következők tartoznak:
a) _____
b) _____
Válasz: a) Partneri (közkereseti) társaság b) betéti társaság

- 33 Az orvosi rendelő, az ügyvédi iroda, a tanácsadó cég és egyebek a leggyakrabban a következőképpen szerveződnek:
- a) Partneri (közkereseti) társaságok(szerbül ortačka društva)
  - b) Részvénytársaságok
- Válasz: a) Partneri (közkereseti) társaság
- 34 Az üzlettársak száma a partneri (közkereseti) társaságokban (szerbül ortačka društva)
- a) korlátozott
  - b) korlátlan
- Válasz: b) korlátlan
- 35 A részvénytársaság alapításának rendszerei (változatai) a következők:
- a) _____
  - b) _____
- Válasz: a) Szimultán (egyidejű) b) Szukcesszív (fokozatos)
- 36 A vállalat alapításának szimultán rendszere (változata) jellemző a
- a) Betéti társaságokra
  - b) Részvénytársaságokra
- Válasz: b) Részvénytársaság
- 37 A részvénytársaságoknál a részvényesek személyes jellemzőinek nincs jelentősége
- a) Igaz
  - b) Hamis
- Válasz: a) Igaz
- 38 A részvénytársaság nevében történő döntéshozatali jogkör átadását a tulajdonosokról-részvényesekről a professzionális vezetőknek _____ nevezik.
- Válasz: Menedzseri forradalom
- 39 A kutatás és fejlesztés
- a) a vállalat elsődleges (primáris) funkciója
  - b) a vállalat másodlagos (szekundáris) funkciója
- Válasz: b) a vállalat másodlagos (szekundáris) funkciója
- 40 A végrehajtási funkció hordozói a vállalatban
- a) A munkaközösség minden tagja
  - b) A munkaközösségből a termelőmunkások
  - c) A munkaközösségből a vezetők
- Válasz: a) A munkaközösség minden tagja
- 41 A vállalati eszközök felosztása ügyviteli és elkülönített vagy céleszközökre (szerbül: posebna sredstva)
- a) az újratermelési ciklus fázisai alapján történik
  - b) az eszközök megjelenési formája alapján történik
  - c) az eszközök rendeltetése szerint történik
- Válasz: c) az eszközök rendeltetése szerint történik

- 42 Az építés alatt álló létesítmények
a) alapeszközök
b) nem alapeszközök
Válasz: a) alapeszközök
- 43 A gazdálkodásra szolgáló földterület
a) nem alapeszköz
b) alapeszköz
Válasz: b) alapeszköz
- 44 Az alapítói betétek a vállalat működésének megkezdése előtt
a) alapeszközök
b) nem alapeszközök
Válasz: a) alapeszközök
- 45 Az alapeszközök jellemzői:
a) _____
b) _____
c) _____
Válasz: a) a használat ideje hosszabb egy termék előállításának idejénél b) fokozatos elhasználódás hosszabb idő alatt c) fizikai alak létezése
- 46 A szabadalom és a licenc
a) a forgóeszközök megjelenési formája
b) az alapeszközök megjelenési formája
Válasz: b) az alapeszközök megjelenési formája
- 47 A vállalat igyekszik
a) gyorsítani a saját forgóeszközeinek forgását
b) lassítani a saját forgóeszközeinek forgását
c) nem változtatni a saját forgóeszközeinek forgását
Válasz: a) gyorsítani a saját forgóeszközeinek forgását
- 48 Az előleg (avansz)
a) az alapeszközök megjelenési formája
b) a forgóeszközök megjelenési formája
Válasz: b) a forgóeszközök megjelenési formája
- 49 Az eszközök saját forrásainak és az eszközök összes forrásainak aránya kifejezi:
a) a pénzügyi önállóság fokát
b) a pénzügyi eladósodottság fokát
Válasz: a) a pénzügyi önállóság fokát
- 50 Az újratermelésbe való befektetés módozatai:
a) _____

b) _____
Válasz: a) A termelési tényezők használata b) Értékek felhasználása (angazsálása) a reprodukciós folyamatban

51 A standard anyagfelhasználás a következő tényezők hatására jön létre:

- a) társadalmi tényezők
- b) technikai tényezők
- c) szervezési tényezők

Válasz: b) Technikai tényezők

52 A selejtes (skart) anyag a következő tényezők hatására jön létre:

- a) társadalmi tényezők
- b) technikai tényezők
- c) szervezési tényezők

Válasz: c) szervezési tényezők

53 A valós anyagfelhasználás a következő tényezők hatására jön létre:

- a) társadalmi és technikai tényezők
- b) társadalmi és szervezési tényezők
- c) technikai és szervezési tényezők

Válasz: c) Technikai és szervezési tényezők

54 Az alapanyag és a segédanyag felhasználás

- a) a közvetlen termelésben történik
- b) a termelés előkészítő-befejező fázisában történik

Válasz: a) a közvetlen termelésben történik

55 A kopás, a törés és a meghibásodás

- a) az anyag használatának megjelenési formái
- b) a munkaeszköz használatának megjelenési formái

Válasz: b) a munkaeszközök használatának megjelenési formái

56 A munkaeszközök elévülése (előregedése)

- a) az idő függvénye és következménye
- b) a munkaeszközök használatának következménye

Válasz: a) az idő függvénye és következménye

57 A gyakorlatban a munkaerő ráfordítását a következőképpen fejezik ki

- a) a ráfordított energia mennyiséggel
- b) időegységekben

Válasz: b) időegységekben

58 A fogyóeszközök és szerszámok költsége a következő csoportba tartozik

- a) Anyagköltség
- b) Munkaeszköz költségek

Válasz: b) Munkaeszköz költségek

- 59 Az eszközök felhasználása (angazsálása) és a termelési tényezők használata
- a) Az újratermelés eredményeinek formája
  - b) Az újratermelés elvei
  - c) Az újratermelésbe való befektetés módozatai
- Válasz: c) az újratermelésbe való befektetés módozatai
- 60 A kapacitások kihasználásának növekedésével a termékegységenkénti fix költségek
- a) Nem változnak
  - b) Csökkennek
  - c) Növekszenek
- Válasz: b) Csökkennek
- 61 A munkaeszközök költségeit, amikor az értékcsökkenést (amortizációt) időarányos módszerrel számolják el,
- a) változó költségeknek tekintik
  - b) fix költségeknek tekintik
- Válasz: b) fix költségeknek tekintik
- 62 Az alapanyag költségei
- a) a proporcionális költségek közé tartoznak
  - b) a relatív fix költségek közé tartoznak
  - c) a fixköltségek közé tartoznak
- Válasz: a) a proporcionális költségek közé tartoznak
- 63 A munkafolyamat előkészítő fázisában a munka és az anyag költségei
- a) a fix költségek közé tartoznak
  - b) változó (variabilis) költségek közé tartoznak
- Válasz: a) a fix költségek közé tartoznak
- 64 A vállalat legmagasabb szintű vezetőinek munkaköltsége
- a) a proporcionális költségek közé tartoznak
  - b) a relatív fix költségek közé tartoznak
  - c) a fix költségek közé tartoznak
- Válasz: c) a fix költségek közé tartoznak
- 65 A termelés mennyiségének növekedésével a termékegységenkénti proporcionális költségek
- a) Nem változnak
  - b) Csökkennek
  - c) Növekszenek
- Válasz: a) Nem változnak
- 66 A segédanyagköltség és az energiaköltség
- a) a fix költségek közé tartoznak
  - d) a relatív fix költségek közé tartoznak
  - e) a proporcionális költségek közé tartoznak
- Válasz: c) a proporcionális költségek közé tartoznak

- 67 A lépcsőzetes (zóna) költségek:
- a) Proporcionális (arányos) költségek
  - b) Relatív fix költségek
- Válasz: b) Relatív fix költségek
- 68 Az összes változó (variabilis) költség függvénye az origóból (koordináta rendszer kezdőpontjából) indul ki.
- a) Hamis
  - b) Igaz
- Válasz: b) Igaz
- 69 Az átlagos változó költségek a minimumukat akkor érik el, amikor
- a) magasabbak a határkölségeknél
  - b) amikor egyenlők a határkölségekkel
  - c) alacsonyabbak a határkölségeknél
- Válasz: b) egyenlők a határkölségekkel
- 70 Az átlagos összköltség akkor éri el a termékmennyiségre vonatkozó minimumát, amikor
- a) magasabb a határkölségeknél
  - b) amikor egyenlő a határkölségekkel
  - c) alacsonyabb a határkölségeknél
- Válasz: b) amikor egyenlő a határkölségekkel
- 71 A divíziós kalkulációt használják a költségek megosztására:
- a) homogén termékek és szolgáltatások esetében
  - b) heterogén termékek és szolgáltatások esetében
- Válasz: a) homogén termékek és szolgáltatások esetében
- 72 Az összköltség függvény az origóból (koordináta rendszer kezdőpontjából) indul ki.
- a) Igaz
  - b) Hamis
- Válasz: b) Hamis
- 73 Az újratermelési (reprodukciós) ciklus hossza
- a) nem függ a vállalat tevékenységének típusától
  - b) függ a vállalat tevékenységének típusától
- Válasz: b) függ a vállalat tevékenységének típusától
- 74 A vállalat pénzeszközei
- a) az adott újratermelési (reprodukciós) ciklushoz köthetők
  - b) nem köthetők az adott (reprodukciós) ciklushoz
- Válasz: b) nem köthetők az adott újratermelési (reprodukciós) ciklushoz
- 75 A befektetett (angazsált) eszközök alatt az érték lekötését értjük
- a) pénzbeli alakban
  - b) naturális alakban
  - c) pénzbeli és naturális alakban
- Válasz: b) Naturális alakban

- 76 Az újratemelési fogyasztás a
- a) személyes szükségletek kielégítését jelenti
  - b) közös szükségletek kielégítését jelenti
  - c) termelési szükségletek kielégítését jelenti
- Válasz: c) a termelési szükségletek kielégítését jelenti
- 77 Az anyagbeszerzéskor befektetett (angazsált) összérték felszabadul:
- a) a technológiai fázis befejeztével
  - b) a termék eladásával a piacon
- Válasz: b) a termék eladásával a piacon
- 78 Az eszközök befektetésének (angazsálásának) elemei:
- a) pénzeszközök és áru eszközök
  - b) állóeszközök és forgóeszközök
- Válasz: b) állóeszközök és forgóeszközök
- 79 A dolgozók fizetéseink kifizetésébe fektetett értékek a következő csoportba sorolhatók:
- a) Állóeszközök
  - b) Forgóeszközök
- Válasz: b) Forgóeszközök
- 80 Az újratemelési (reprodukciós) ciklus
- a) rövidebb a befektetési (angazsálási) ciklusnál
  - b) hosszabb a befektetési (angazsálási) ciklusnál
  - c) ugyanolyan hosszú, mint a befektetési (angazsálási) ciklus
- Válasz: b) hosszabb a befektetési (angazsálási) ciklusnál
- 81 A fizikai termékmennyiség
- a) pénzbeli kifejezése lehetséges
  - b) pénzbeli kifejezése nem lehetséges
- Válasz: a) pénzbeli kifejezése lehetséges
- 82 A termék használati értéke meghatározza
- a) a termék rendeltetését
  - b) a termék piaci árát
- Válasz: a) a termék rendeltetését
- 83 A termékválaszték
- a) kihatással van a termékmennyiség kifejezésére
  - b) nincs kihatással a termékmennyiség kifejezésére
- Válasz: a) kihatással van a termékmennyiség kifejezésére
- 84 A fizikai termékmennyiség pénzbeli kifejezése történhet:
- a) Állandó (standard) árakon
  - b) Folyó árakon
  - c) Átlagos árakon
  - d) Önköltségi árakon
- Válasz: a) Állandó (standard) árakon b) Folyó árakon

- 85 Az összbevétel az ügyvitel (gazdálkodás) eredményének naturális kifejezése
- a) Igaz
  - b) Hamis
- Válasz: b) Hamis
- 86 A belső tényezők a piaci árakon keresztül hatnak az összbevétel nagyságára.
- a) Igaz
  - b) Hamis
- Válasz: b) Hamis
- 87 Az összbevétel függ
- a) a termékmennyiségtől és az önköltségtől
  - b) a termékmennyiségtől és a költségektől
  - c) a termékmennyiségtől és a termékek piaci áráról
- Válasz: c) a termékmennyiségtől és a termékek piaci áráról
- 88 Ha az összbevétel kisebb az összes kiadásnál, akkor a vállalat gazdálkodásának (ügyvitelének) eredménye _____
- Válasz: veszteség
- 89 A nyereség, mint a vállalat ügyvitelének (gazdálkodásának) eredménye
- a) kiegyenlíthető a profittal
  - b) nem egyenlíthető ki a profittal
- Válasz: a) kiegyenlíthető a profittal
- 90 A vállalat nyeresége a fizikai termékmennyiségtől, a piaci áraktól és a termelési tényezők költségeitől függ.
- a) Hamis
  - b) Igaz
- Válasz: b) Igaz
- 91 A gazdálkodás alapelve, hogy
- a) minél nagyobb eredményt érjen el minél kisebb befektetéssel
  - b) minél nagyobb profitot érjen el minél kisebb költségekkel
- Válasz: a) minél nagyobb eredményt érjen el minél kisebb befektetéssel
- 92 A termelékenység társadalmi tényezői
- a) a technológiai folyamat jellemzőin keresztül nyilvánulnak meg
  - b) a kínálat és kereslet viszonyában nyilvánulnak meg
  - c) a termelési kapacitás nem teljesszerű kihasználtságában nyilvánulnak meg
- Válasz: b) a kínálat és kereslet viszonyában nyilvánulnak meg
- 93 A termelékenység szubjektív tényezői
- a) a technológiai folyamat jellemzőin keresztül nyilvánulnak meg
  - b) a kínálat és kereslet viszonyában nyilvánulnak meg
  - c) a termelési kapacitás nem teljesszerű kihasználtságában nyilvánulnak meg
- Válasz: c) a termelési kapacitás nem teljesszerű kihasználtságában nyilvánulnak meg

94 A vállalat korszerű és hatékony gépeket vásárol, valamint új technológiákat alkalmaz, annak érdekében, hogy növelje a _____ tényezőktől függő termelékenységet.

Válasz: objektív

95 A megvalósított gazdaságosság kiszámításához meg kell állapítani

- a) a megvalósított fizikai termékmennyiséget, a megvalósított munkaerő-ráfordítást és azon tényezőket, amelyek meghatározták a megvalósított termékmennyiséget és a munkaerő-ráfordítást
- b) a megvalósított nyereséget, a befektetett tőke megvalósított összegét és azon tényezőket, amelyek meghatározták a megvalósított nyereséget és a befektetett tőke valós összegét
- c) a megvalósított termelési értéket, a termelési tényezők valós költségeit és azon tényezőket, amelyek meghatározták a megvalósított termelési értéket és a termelési tényezők valós költségeit.

Válasz: c) a megvalósított termelési értéket, a termelési tényezők valós költségeit és azon tényezőket, amelyek meghatározták a megvalósított termelési értéket és a termelési tényezők valós költségei

96 A gazdaságosság, mint a gazdálkodás sikerességének részleges (parciális) mutatója nem szélesebb módszer a gazdasági sikeresség ellenőrzésére, mint a termelékenység.

- a) Igaz
- b) Hamis

Válasz: b) Hamis

97 A termelési folyamat csak egy tényezőjének - a munkaerőnek - racionális felhasználását a következő mutatóval értékeljük:

- a) gazdaságosság
- b) termelékenység
- c) jövedelmezőség (rentabilitás)

Válasz: b) termelékenység

98 A megvalósított jövedelmezőség (rentabilitás) kiszámításához meg kell állapítani

- a) a megvalósított nyereséget, a befektetett (angazsált) eszközök valós összegét és azon tényezőket, amelyek meghatározták a megvalósított nyereséget és a befektetett (angazsált) tőke valós összegét
- b) a megvalósított fizikai termékmennyiséget, a megvalósított munkaerő-ráfordítást és azon tényezők ráfordítását, amelyek meghatározták a megvalósított termékmennyiséget és a munkaerő-ráfordítást
- c) a megvalósított nyereséget, a ráfordított munkaórák valós összegét, és azon tényezőket, amelyek meghatározták a megvalósított nyereség nagyságát és a ráfordított munkaórák valós összegét

Válasz: a) a megvalósított nyereséget, a befektetett (angazsált) eszközök valós összegét és azon tényezőket, amelyek meghatározták a megvalósított nyereséget és a befektetett (angazsált) tőke valós összegét

99 A termelési funkció hordozói (szereplői)

- a) nem felelősek a termelékenység elvének megvalósításáért
- b) felelősek a termelékenység elvének megvalósításáért

Válasz: b) felelősek a termelékenység elvének megvalósításáért

100 A befektetett tőke gyümölcsöztetési képességét

- a) termelékenységgel fejezzük ki
- b) a gazdaságossággal fejezzük ki
- c) a jövedelmezőséggel (rentabilitás) fejezzük ki

Válasz: c) a jövedelmezőséggel (rentabilitás) fejezzük ki

MATEMATIKA

Irodalom

Bármelyik érvényes középiskolai könyv matematikából.

Kérdések

1 | Egyszerűsítés után a következő kifejezés $\frac{ac + bx + ax + bc}{ay + 2bx + 2ax + by}$ így alakul

Válasz: $\frac{x + c}{2x + y}$

2 | Egyszerűsítés után a következő kifejezés $\frac{1 - x^{-1}y}{x - x^{-1}y^2}$ így alakul:

Válasz: $\frac{1}{x + y}$

3 | Egyszerűsítés után a következő kifejezés $\frac{\frac{4}{3x} - \frac{1}{x-1}}{1 - \frac{3(x-2)}{2(x-1)}}$ átalakul:

Válasz: $\frac{-2}{3x}$

4 | Egyszerűsítés után a következő kifejezés $1 - x + x^2 - \frac{x^3}{1+x}$; $x \neq -1$, így alakul:

Válasz: $\frac{1}{1+x}$

5 | Egyszerűsítés után a következő kifejezés $\frac{(a^2 - b^2 - c^2 - 2bc)(a + b - c)}{(a + b + c)(a^2 + c^2 - 2ac - b^2)}$ így alakul:

Válasz: 1

6 | Egyszerűsítés után a következő kifejezés $\left(a + \frac{ab}{a-b}\right)\left(\frac{ab}{a+b} - a\right) : \frac{a^2 + b^2}{a^2 - b^2}$ így alakul:

Válasz: $\frac{-a^4}{a^2 + b^2}$

7 Egyszerűsítés után a következő kifejezés $(a-b)(a^4 + a^3b + a^2b^2 + ab^3 + b^4)$ így alakul:
Válasz: $(a^5 - b^5)$

8 Egyszerűsítés után a következő kifejezés $\left(\frac{4(a+b)^2}{ab} - 16\right)\left(\frac{(a+b)^2 - ab}{ab}\right) : \frac{a^3 - b^3}{ab}$ így alakul:
Válasz: $\frac{4(a-b)}{ab}$

9 Egyszerűsítés után a következő kifejezés $\frac{1 + \frac{1}{x}y}{x - \frac{1}{x}y^2}$ így alakul:
Válasz: $\frac{1}{x-y}$

10 Az $7^x - 7^{x-1} = 6$ egyenlet megoldása:
Válasz: 1

11 Határozzuk meg k értékét a következő egyenletben $\frac{x-2}{x+2} = k \frac{x+2}{x-2}$ ha $x = -\frac{10}{3}$.
Válasz: $k=16$

12 Határozzuk meg k értékét a következő egyenletben $\frac{x-2}{x+2} = k \frac{x+2}{x-2}$ ha $x = \frac{8}{3}$.
Válasz: $k = \frac{1}{49}$

13 Határozzuk meg k értékét a következő egyenletben $\frac{x-3}{x+3} = k \frac{x+3}{x-3}$ ha $x = -\frac{8}{3}$.
Válasz: $k = \frac{1}{289}$

14 Mekkora a k paraméter értéke, ha az egyenlet $3 - 2\left(\frac{3}{4} - x\right) = 9,5 - 2k$ megoldása 2:
Válasz: $k = 2$

15 A kifejezés $\left[\left(2^{\frac{1}{p-q}}\right)^{p-\frac{q^2}{p}}\right]^{\frac{p}{p+q}}$ értéke:
Válasz: 2

- 16 A $\log_2 \log_2 \log_3 81$ kifejezés értéke:
Válasz: 1
- 17 A logaritmus egyenlet $\log_5(10 - x) = 2$ megoldása:
Válasz: $x = -15$
- 18 A következő kifejezés: $\log_2 \sqrt[3]{8}$ megoldása:
Válasz: 1
- 19 A logaritmus egyenlet $\log_3[1 + \log_2(1 + 3 \log_2 x)] = 1$ megoldása:
Válasz: $x = 2$
- 20 A logaritmus egyenlet $\log_{x+1} 2 = 2$ megoldása:
Válasz: $x = -1 + \sqrt{2}$
- 21 A logaritmus egyenlet $\log_2 x + \log_8 x = 4$ megoldása:
Válasz: $x = 8$
- 22 A logaritmus egyenlet $\log_2(x + 3) = 2$ megoldása:
Válasz: $x = 1$
- 23 A logaritmus egyenlet $\log_2(1 - x) - \log_2\left(1 - \frac{1}{x}\right) = 4$ megoldása:
Válasz: $x = -16$
- 24 A logaritmus egyenlet $\log_2 x + \log_4 x + \log_{16} x = 7$ megoldása:
Válasz: $x = 16$
- 25 Az egyenlet $\log_3(4 \cdot 3^x - 1) = 2x + 1$ megoldása:
Válasz: $x_1 = 0$
 $x_2 = -1$
- 26 Az egyenlet $49^x 7^{x+2} = 1$ megoldása:
Válasz: $x = -\frac{2}{3}$
- 27 Határozzák meg a következő kifejezés értékét $\left(\frac{1}{3}\right)^{-10} \cdot 27^{-3} + 0,2^{-4} \cdot 25^{-2} + \left(64^{\frac{1}{9}}\right)^{-3}$
Válasz: 8
- 28 Az egyenlet $5^{x+1} - 5^x = 20$ megoldása:
Válasz: $x = 1$

- 29 Az egyenlet $2^{x+4} + 2^{x+3} + 2^x = 5^{x+1} - 5^x$ megoldása:
Válasz: $x = 2$
- 30 Az egyenlet $\log_3(x+1) - \log_3(x-1) = 1$ megoldása:
Válasz: $x = 2$
- 31 $x + y = 3$
Az $y + z = 5$ egyenletrendszer megoldása:
 $x + z = 6$
Válasz: $x = 2$; $y = 1$; $z = 4$
- 32 Ha $d = 2ab^2$, akkor d segítségével fejezzék ki $4a^2b^4$ értékét.
Válasz: d^2
- 33 Adott egy számtani sorozat, melynek elemei: 5; 9; 13; 17; ...A sorozat hány elemét kell összeadni, hogy az elemek összege 10877 legyen?
Válasz: 73
- 34 Melyik az a szám, amelynek 10-zel nagyobbított kétszerese 3-mal osztva, hányadosul az egész számsorban a rákövetkező számot adja?
Válasz: $x = 7$
- 35 Határozzák meg azt a két rákövetkező páratlan természetes számot, melyek szorzata 1155.
Válasz: 33;35
- 36 Egy osztályban kétszer annyi diák van, mint a másik osztályban. Ha az első osztályból 10 diák átmenne a másik osztályba, az elsőben még mindig 3-mal több diák maradna. Hány diák volt az első és hány a másik osztályban még mielőtt bármi is változott volna?
Válasz: 46 diák az első és 23 diák a másik osztályban
- 37 Péternek és Vilmosnak összesen 78 dinára van. Vilmosnak és Lukácsnak összesen 73 dinára van, Péternek és Lukácsnak pedig összesen 41 dinára. Mennyi pénzük van hármójuknak összesen?
Válasz: Péternek 23 dinár, Lukácsnak 18 dinár, Vilmosnak pedig 55 dinár áll rendelkezésére
- 38 Egy osztályban 35 tanuló van. 80%-uk befizette a kirándulást. Hány diák nem fog kirándulni?
Válasz: 7
- 39 Egy diák három nap alatt elolvastott egy könyvet. Első nap a könyv $\frac{1}{4}$ -ét, másnap 58 oldalát, harmadik nap pedig a könyv 139-ik oldalát kezdte el olvasni. Hány oldalas a könyv?
Válasz: 320
- 40 Egy 12 szeletes tortát szolgálunk fel egy születésnapon. 4 vendég már a gyertyaoltás előtt távozott. Hány vendég volt a születésnapon az ünnepség kezdetén, ha a tortából a megmaradt vendégek két szeletet is kaptak?
Válasz: 10

- 41 Matematika versenyen a résztvevők 32%-a nyert valamilyen díjat. Hányan vettek részt a versenyen, ha 416 versenyző díjat nyert?
Válasz: 1300
- 42 Összekeverünk 3 liter 12%-os, 5 liter 18%-os és 2 liter 22%-os alkoholt. Mekkora a kapott keverékben az alkoholtartalom %-ban kifejezve?
Válasz: 17%
- 43 Egy készülőben levő szekrénynek 4 ajtaja, 2 fiókja és egy bárrészlege van. Összesen 600 fiókot gyártottak le. Hány ajtót és hány bárrészleget kell legyártani, hogy a szekrények befejezettek legyenek.
Válasz: 1200 ajtajó, 300 bárrészleg
- 44 Egy bútorszalón üllőgarnitúrákat árul. A bútorszalón évi bevétele 1,350.000,00 dinár volt, amiből a kereset 100.000,00 dinárt tett ki. Mekkora a kereset százalékban kifejezve, az eladott üllőgarnitúrák összelőállítási árához viszonyítva?
Válasz: 8%
- 45 János hét évvel idősebb Máriaánál. Mária éveinek száma $\frac{2}{3}$ -a János évei számának. Hány éves most János és hány éves Mária?
Válasz: János 21, Mária pedig 14 éves
- 46 Egy könyv ára 8%-al nőtt meg. Mivel az eladás csökkent, 5%-os árcsökkentést vezettek be, így a könyvet 1231,20 dinárért árulják. Mekkora volt a könyv ára a 8%-os áremelés előtt?
Válasz: 1200 dinár
- 47 Egy könyv ára 15%-al nőtt meg. Mivel az eladás csökkent, 8%-os árcsökkentést vezettek be. A könyv ára az áremelés előtt 1500,00 dinár volt. Mekkora a könyv ára a 8%-os árcsökkentés után?
Válasz: 1587 dinár
- 48 Miután az utazó az út 15%-át megtette és még 15 km-t, még mindig megmaradt az út 65%-a és még 30 km. Milyen hosszú az út?
Válasz: 225 km
- 49 Ha az utas megtette az út $\frac{3}{14}$ részét, az össz táv feléig még 70 km maradt. Mekkora az össztáv?
Válasz: 245 km
- 50 Adott a függvény táblázat formájában:
x	0	2	4
y	0	3	6
- Írjuk fel a függvényt a következő alakban: $y = ax + b$
Válasz: $y = \frac{3}{2}x$
- 51 Határozzuk meg k ($k \neq 0$) értékét úgy, hogy az $y = \frac{k}{x}$ függvény grafikonja a $T(2,8)$ ponton halad át.
Válasz: $k + 16$

- 52 Mutassuk meg milyen reláció ($<$, $>$, $=$) érvényes a következő számok között $A = 2 - \sqrt{3}$ és $B = \frac{1}{2 + \sqrt{3}}$?
Válasz: $A = B$
- 53 Mutassuk meg milyen reláció ($<$, $>$, $=$) érvényes a következő számok között $A = \frac{\sqrt{20} + 2\sqrt{5}}{2}$ és $B = \frac{1}{\sqrt{6} - \sqrt{5}}$?
Válasz: $A < B$
- 54 Mutassuk meg milyen reláció ($<$, $>$, $=$) érvényes a következő számok között:
 $A = \frac{14}{3^{10}5^{11}}$ és $B = \frac{12}{3^{11}5^{10}}$
Válasz: $A < B$
- 55 Adottak a következő kifejezések: $A = \frac{\log_7 8}{\log_7 5}$ és $B = \log_5 8$. Mutassuk meg milyen reláció ($<$, $>$, $=$) érvényes A és B között.
Válasz: $A = B$
- 56 Adottak a következő kifejezések: $A = \log_4 9$ és $B = \log_9 25$.
Mutassuk meg milyen reláció ($<$, $>$, $=$) érvényes A és B között.
Válasz: $A < B$
- 57 Adott: $\log_a 8 = 3$ és $\log_b 25 = 2$. Milyen reláció érvényes a és b között?
Válasz: $a < b$
- 58 Két raktárban összesen 96 tonna áru volt. Amikor az első raktárból az áru $\frac{2}{3}$ -át, a másikkól pedig az áru 40%-át elszállították, akkor a második raktárban háromszor annyi áru maradt, mint az első raktárban. Hány tonna áru volt az egyes raktárakban mielőtt bármit is elszállítottak volna?
Válasz: 36 és 60
- 59 Két raktárban összesen 52 tonna árut tartottak. Amikor az elsőből elvitték a benne levő készlet $\frac{2}{3}$ -át, a másodikkól pedig 40%-át, akkor a másodikban hatszor annyi áru maradt, mint az elsőben. Hány tonna áru volt eredetileg a két raktárban külön-külön?
Válasz: 22 illetve 40 tonna
- 60 Ha a négyzet egyik oldalát 1,2 méterrel, a másikat pedig 1,5 méterrel rövidítenénk meg, a kapott téglalap területe 14,4 négyzetméterrel lenne kisebb a kezdetleges négyzet területénél. Mekkora a négyzet oldalának nagysága?
Válasz: 6 méter

- 61 Adott egy téglalap, melynek oldalai 6 cm és 8 cm. A téglalap átlójára egy négyzetet szerkesztünk. Mennyivel nagyobb a négyzet kerülete a téglalap kerületénél?
Válasz: $52m^2$
- 62 Ha a téglalap egyik oldalát 2 centiméterrel csökkentenénk, a másikat pedig 1 centiméterrel hosszabbítanánk meg, négyzetet kapnánk. A téglalap területe 70 cm^2 , a négyzeté pedig 6 cm^2 -rel kisebb. Mekkora a téglalap oldalainak nagysága?
Válasz: 12 és 9 cm
- 63 Ha egy négyzet egyik oldalát 5 m-rel megrövidítjük, a másikat pedig 2 m-rel meghosszabbítjuk, olyan téglalapot kapunk, amelynek területe 44 m^2 , a négyzeté pedig 81 m^2 területénél. Mekkora a téglalap oldalainak nagysága?
Válasz: 4 és 11 cm
- 64 Ha egy téglalap hosszúságát 4 cm-rel megrövidítjük, szélességét 7 cm-rel meghosszabbítjuk, olyan négyzetet kapunk, amelynek területe 100 cm^2 -rel nagyobb a téglalap területénél. Mekkora a négyzet oldala?
Válasz: 24 cm
- 65 Ha a háromszög oldalainak aránya 3:5:7, a háromszög kerülete pedig: 75 cm, akkor határozzák meg a háromszög oldalainak hosszát.
Válasz: $a = 15\text{ cm}; b = 25\text{ cm}; c = 35\text{ cm}$
- 66 Ha a derékszögű háromszög egyik befogójának hossza $a = 12\text{ cm}$, az átfogójé pedig $c = 13\text{ cm}$, mekkora a másik befogó hossza?
Válasz: $b = 5\text{ cm}$
- 67 Számítsák ki a téglalatest térfogatát, ha annak felülete 208 cm^2 , a két oldalának hossza pedig:
 $a = 6\text{ cm}$ és $b = 8\text{ cm}$.
Válasz: 192 cm^3
- 68 A téglalatest térfogata 384 m^3 , az egyes oldalak hossza pedig 12 m és 8 m. Mekkora a téglalatest felszíne?
Válasz: 352 m^2
- 69 864 hektár kiterjedésű földterületet úgy osztottak három részre, hogy a harmadik rész akkora, mint az első két rész együtt. A második rész területe úgy aránylik az elsőhöz, mint 11:5. Mekkora egy-egy rész?
Válasz: I rész: 135 ha II rész: 297 ha III rész: 432 ha
- 70 A kocka átlója $D = 3\sqrt{6}$ cm. Mekkora a kocka felülete?
Válasz: 108 cm^2
- 71 A kocka átlója $D = 3\sqrt{6}$ cm. Mekkora a kocka térfogata?
Válasz: $108\sqrt{2}\text{ cm}^3$
- 72 A henger alapjának területe $9\pi\text{ cm}^2$. Az átló és a magasság aránya 2:5. Mekkora a henger térfogata?
Válasz: $135\pi\text{ cm}^3$

73 Egy téglatest térfogata 144 m^3 , oldalainak hossza pedig 6 m illetve 8m. Mekkora a téglatest felülete?
Válasz: 180 m^2

74 Számolják ki a téglatest térfogatát, ha felülete 192 cm^2 , két oldalának hossza pedig: $a = 3 \text{ cm}$ és $b = 4 \text{ cm}$.
Válasz: 144 cm^3

75 Számítsák ki a téglatest térfogatát, ha az oldalak a , b és c szorzatai:
 $ab = 10 \text{ cm}^2$, $bc = 15 \text{ cm}^2$, $ac = 6 \text{ cm}^2$.
Válasz: 30 cm^3

76 Az A áru ára 84,00 dinár. A B árunál 68%-kal drágább. Mennyi a B áru ára?
Válasz: 50 dinár

77 Az A áru ára 850,00 dinár. A B áru az A árunál 68%-kal drágább. Mennyi a B áru ára?
Válasz: 1428 dinár

78 A áru ára 68 dinár, 36%-kal több, mint a B áru ára. Mennyi az ára a B árunak?
Válasz: 50 dinár

79 Az A áru ára 1050,00 dinár, a B áru ára 28%-kal több, mint az A áru ára. Mennyi az ára a B árunak?
Válasz: 1344 dinár

80 Ha az áru előállításí ára A , a kiskereskedelmi ára $A+pA$, ahol a p a hozzáadottérték-adó százaléka. Ha a p értéke, mely jelenleg 20% megemelkedik 24%, a termék kiskereskedelmi ára is megnő, mégpedig:
Válasz: Kevesebb mint 4%-kal

81 Határozzák meg a következő komplex szám értékét $z = \frac{3-i}{2+i} - \frac{2-i}{3+i}$
Válasz: $z = \frac{1}{2} - \frac{1}{2}i$

82 Határozzák meg a következő kifejezés értékét $a = \frac{2+\sqrt{3}}{3-\sqrt{2}}$
Válasz: $\frac{6+2\sqrt{2}+3\sqrt{3+\sqrt{6}}}{7}$

83 Határozzák meg a következő komplex szám reális és imaginárius részét:
 $z = \frac{1-i}{2+i} - \frac{2-i}{1+i}$
Válasz: $\text{Re} = -\frac{3}{10}; \text{Im} = \frac{9}{10}$

- 84 Határozzák meg a következő komplex szám értékét $z = \frac{2+i}{3-i} - \frac{3+i}{2-i}$
Válasz: $z = -\frac{1}{2} - \frac{1}{2}i$
- 85 Határozzák meg a következő komplex szám reális és imaginárius részét: $z = \frac{2-i}{3+i} - \frac{3-i}{2+i}$
Válasz: $\operatorname{Re}(z) = \frac{1}{2}$ $\operatorname{Im}(z) = -\frac{1}{2}$
- 86 Miután rendeztük a következő kifejezést: $(4 + \sqrt{15}) \cdot 2\sqrt{4 - \sqrt{15}} \cdot \sqrt{4 - \sqrt{15}}$ racionális számot kapunk:
Válasz: 2
- 87 Miután rendeztük a következő kifejezést: $2 \frac{7\sqrt{3} - \sqrt{7}}{\sqrt{7} - \sqrt{3}}$ a következőt kapjuk:
Válasz: $7 + 3\sqrt{21}$
- 88 Írjuk fel a következő kifejezést racionalizáció után: $\frac{a}{b - \sqrt{c}}$.
Válasz: $\frac{a(b + \sqrt{c})}{b^2 - c}$
- 89 Az egyenlőtlenség: $\sqrt{2x - 6} < 2$ reális megoldásai:
Válasz: $x \in [3, 5)$
- 90 Az egyenlőtlenség: $\frac{-5}{x-3} \geq x + 1$ reális megoldásai:
Válasz: $x < 3$
- 91 Az adott egyenlőtlenség $\frac{4x-9}{2-3x} \leq 1$ megoldása:
Válasz: $x \leq \frac{11}{7}$
- 92 Egyszerűsítsük a következő kifejezést: $\frac{1 - \cos 20^\circ}{\sin 10^\circ}$.
Válasz: $2 \sin 10^\circ$
- 93 A trigonometriai azonosságok alkalmazásával egyszerűsítsük a következő törtet $\frac{\cos 20^\circ}{\cos 10^\circ + \sin 10^\circ}$. A kapott eredmény:
Válasz: $\cos 10^\circ - \sin 10^\circ$

- 94 A trigonometriai azonosságok alkalmazásával egyszerűsítsük a következő törtet $\frac{1 - \cos^2 10^\circ}{\sin 20^\circ}$. A kapott eredmény:
Válasz: $\frac{1}{2} \operatorname{tg} 10^\circ$
- 95 A trigonometriai azonosságok alkalmazásával egyszerűsítsük a következő törtet $\frac{\sin 20^\circ}{1 - \cos^2 10^\circ}$. A kapott eredmény:
Válasz: $2 \operatorname{ctg} 10^\circ$
- 96 Az adott egyenlet $\cos 2x - 1 = 0$ megoldásai:
Válasz: $x = k\pi$
- 97 Mekkora szöget zár be a $3x - 3y - 3 = 0$ egyenes az x - tengellyel a derékszögű koordináta rendszerben?
Válasz: 45°
- 98 Ha érvényes $\operatorname{ctg} x = \frac{1}{2}$, akkor mekkora a $\sin x$ értéke?
Válasz: $2 \cos x$
- 99 Oldják meg a következő egyenletet: $\sin x \cos x - \sin x - \cos x + 1 = 0$
 $x = \pi + k\pi$;
Válasz: $x = \frac{\pi}{2} + 2k\pi$
- 100 A trigonometriai azonosságok alkalmazásával egyszerűsítsük a következő kifejezést: $1 - \frac{\cos^2 x}{1 + \sin x}$.
Válasz: $\sin x$

FILOZÓFIA LOGIKÁVAL

Irodalom:

Marković, M., **Logika za 3. razred gimnazije i pravno-birotehničke škole**, Zavod za udžbenike, Beograd, 2014.

Korać, V., Pavlović, B., **Istorija filozofije za 4. razred srednje škole**, Zavod za udžbenike, Beograd, 2002.

Cvetković, V., Cekić, N., Savić, M., **Filozofija za srednju školu**, Zavod za udžbenike, Beograd, 2012.

Kérdések

1 Mi a logika?

Válasz: A logika az igazság megismerésének törvényeivel foglalkozó tudomány. Célja azoknak az általános és szükségszerű szabályoknak a megállapítása, amelyeket gondolkodásunk során meg kell tartanunk, hogy az igazságot megismerhessük.

2 Sorolja fel a megismerés négy kritériumát.

Válasz:

- 1) nyelvileg világosan fogalmazzuk meg azt, aminek a tudására igényt tartunk
- 2) olyan tapasztalati feltételek megállapításának képessége, amelyekkel meggyőződésünk szerint ói tudásunk tárgya azonosítható
- 3) a megismert tárgy megmagyarázásának képessége
- 4) azon gyakorlati műveletek megnevezésének képessége, amelyekkel az, ami ismertté vált, előállítható és megfigyelhető

3 Sorolja fel a megismerés három forrását.

Válasz: érzéki tapasztalat, értelem és intuíció

4 Mi a jel, és mi a szimbólum?

Válasz: A jelek olyan anyagi természetű dolgok, amelyek azokat, akik értik őket, valamire, e jelektől eltérőre utasítják (illetve valami eltérőre irányítják a figyelmet). A jeleknek két alapfajtáját ismerjük: a jeleket és a szimbólumokat. A jelek természeti jelenségek, míg a szimbólumok mesterséges emberi alkotások.

5 Mi az igazság?

Válasz: Igazságnak az olyan megismerést tekinthetjük, amely megegyezik a valósággal.

6 Sorolja fel az alapvető igazságelméleteket.

Válasz: Korrespondencia-elmélet, evidenciaelmélet, koherenciaelmélet, verifikációelmélet és az igazság dialektikus elmélete.

- 7 Sorolja fel a gondolkodás három alapformáját (logikai formákat).
Válasz: fogalom, ítélet és következtetés
- 8 Mi a fogalom?
Válasz: A fogalmat különböző emberek tapasztalatának azonos elemei alkotják, amelyeket különböző módon szereztek, és amelyeket állandóan ugyanazokhoz a szavakhoz kötnek.
- 9 Sorolja fel a fogalomalkotás módjait.
Válasz: A fogalomalkotás módjai: összehasonlítás, azonosítás és megkülönböztetés, analízis és szintézis, absztrakció és generalizáció.
- 10 Mi a szó (terminus)?
Válasz: A terminus (szó) a fogalom nyelvi kifejezése.
- 11 Mi a fogalom terjedelme és tartalma, valamint mi a denotáció és konnotáció?
Válasz: A fogalom terjedelmét mindazon egyes eseteknek az összessége alkotja, amelyekre egy fogalom vonatkozik. A fogalom tartalmát mindazon (ismertető)jegyek összessége alkotja, amelyek a tárgyak lényeges viszonyainak felelnek meg. A denotáció az adott szóval jelölt tárgyak körét jelenti. (a terminus terjedelme) A konnotáció a tárgyakat jelölő azon jegyeknek az összessége, amelyek az adott szó jelentését képezik. (a terminus tartalma)
- 12 Sorolja fel a fogalmak közötti négy alapviszonyt?
Válasz: Ekvivalencia (egyenlőség), keresztezés, bennfoglaltság, diszparitás (összeegyeztethetlenség).
- 13 Mik a világos és nem világos fogalmak?
Válasz: Világos fogalmak, amelyeknél meg tudjuk jelölni a terjedelmükkel átfogott minden egyes tárgyat. Nem világosak azok a fogalmak, amelyek terjedelme számunkra nem eléggé meghatározott, és nem vagyunk képesek megállapítani: kiterjednek-e vagy sem valamely tárgyra.
- 14 Mik az absztrakt és a konkrét fogalmak?
Válasz: Absztraktak azok a fogalmak, amelyek tartalmát általános jegyek képezik, és ezek az általános tulajdonságok mentesek minden sajátos (specifikus) és egyéni megnyilvánulási módtól. Konkrétak viszont azok a fogalmak, amelyek tartalmát különböző specifikus jelleggel bíró általános jegyek alkotják.
- 15 Mi a meghatározás (definíció) és mi az osztályozás (klasszifikáció)?
Válasz: A meghatározás vagy definíció a fogalom tartalmának megjelölése. A klasszifikáció valamely fogalom helyének meghatározása a fogalmak rendszerében.

- 16 Mi az igaz ítélet?
Válasz: Igaz az az ítélet, amelyben a fogalmak kapcsolata megfelel maguk az objektív tárgyak vagy azok tulajdonságai között fennálló kapcsolatnak.
- 17 Sorolja fel az ítélet három alkotóelemét.
Válasz:
  - 1) alany – a szóban forgó tárgy fogalma
  - 2) állítmány – az amit erről a tárgyról mondunk, valamelyik tulajdonságának, vagy annak a fajnak a fogalma, amelyhez tartozik
  - 3) kopula – az alany és az állítmány kapcsolatát fejezi ki.
- 18 Hogyan oszthatjuk fel az ítéleteket minőségük, és hogyan mennyiségük szerint?
Válasz: Minőségük szerint: állító és tagadó ítéletek. Mennyiségük szerint: egyes ítéletek, különös (partikuláris) ítéletek, általános ítéletek.
- 19 Hogyan oszthatjuk fel az ítéleteket szerkezetük (struktúrájuk) szerint?
Válasz: Szerkezetük szerint az ítéletek lehetnek egyszerűek és összetettek.
- 20 Melyek az összetett ítéletek fajtái?
Válasz: Az összetett ítéletek fajtái: kapcsolatos ítéletek, hipotetikus ítéletek és szétválasztó ítéletek.
- 21 Melyek az ítéletek fajtái módozatuk szerint?
Válasz: Az ítéletek fajtái módozatuk szerint: problematikus ítéletek, aszertórikus ítéletek és apodiktikus ítéletek.
- 22 Melyek az ítéletek fajtái megismerési értékük szerint?
Válasz: Az ítéletek fajtái megismerési értékük szerint: a közvetlen észlelés ítéletei, a dolgok viszonyainak és kapcsolatainak belátását kifejező ítéletek, a tárgyak lényegét kifejező ítéletek és az értéket megállapító ítéletek.
- 23 Az ítéletek olyan kapcsolatát, amelyben egy vagy több előző ítélet alapján egy új ítéletet vezetünk be, _____ nevezük.
Válasz: következtetésnek
- 24 Azt a következtetést, amikor valamely kérdés megoldását megsejtéssel, minden logikai tagolás nélkül hajtunk végre, _____ nevezük.
Válasz: intuíciónak
- 25 Mit jelent analógia alapján következtetni?
Válasz: Analógia alapján következtetni annyit jelent, mint két tárgy (vagy tárgyfaj) egyes hasonló tulajdonságaiból következtetni arra, hogy egyéb tulajdonságaikban is hasonlóknak kell lenniük.

- 26 Mi az induktív következtetés?
Válasz: Az indukció az a következtetés, amely bizonyos egyes vagy különös tényekből indul ki, és a zárótételben egy általános ítéletet állapít meg.
- 27 Mi a teljes és a nem teljes indukció?
Válasz: A teljes indukció az egyes esetek teljes felsorolásán alapuló következtetést jelenti. A nem teljes indukció abból áll, hogy valamely fajra vonatkozó, aránylag csekély számú megvizsgált tényből a fajra, mint egészre, eszerint a meg nem vizsgált és ismeretlen esetekre is következtetünk.
- 28 Mi a pusztá felsorolással végzett indukció, és mi az eliminálással végzett indukció?
Válasz: A pusztá felsoroláson alapuló indukció valamely általános tulajdonsággal rendelkező jelenségcsoport bizonyos számú eseteinek felsorolásából áll, ami alapján arra következtethetünk, hogy a csoport minden tagja rendelkezik ezzel a tulajdonsággal. Az elimináláson vagy kizáráson alapuló indukció lényege, hogy fokozatosan el kell vetnünk minden lehetséges zárótételt, amellyel a megfigyelt tények nem egyeznek, mindaddig, amíg el nem különítettük azt a fennmaradt lehetőséget, amely valamennyi megfigyelt esettel egyezik.
- 29 Mi a deduktív következtetés?
Válasz: A dedukció a következtetés fordított eljárása. Bizonyos tételből indul ki, és legtöbbször annak megállapításából áll, hogy ami érvényes általában, érvényes egy meghatározott különös esetben is.
- 30 Mik a szillogizmus szabályai?
Válasz: A szillogizmus három ítéletből áll: két előzményből és egy ezekből levonható zárótételből. Az egyik előzmény általános jellegű, s ezt felső tételnek nevezzük. A másik különös jellegű, s ezt alsó tételnek nevezzük. A szillogizmusban szereplő ítéletek alakja predikatív ítélet, ti. az általános, különös és egyes viszonyának kifejezésére korlátozódik. Az előzményekben három, és csakis három fogalom szerepel. Közülük az egyik mindkét előzményben jelentkezik, de a zárótételben eltűnik, szerepe abban van, hogy összeköti a másik kettőt, ezért középső terminusnak hívják.
- 31 Adjon egy példát a szillogizmusra.
Válasz: Minden ember tudatos lény.
A franciák emberek.
A franciák tudatos lények.
- 32 Tekintettel a szillogizmusban szereplő középső fogalom helyére, hány különböző szillogisztikus forma lehetséges?
Válasz: A szillogizmusban szereplő középső fogalom helyére 256 szillogisztikus forma lehetséges.
- 33 Mi az implikációs következtetés két alapvető alakzata?
Válasz: Az implikációs következtetés két alapvető alakzata:
modus ponens: Ha érvényes A, érvényes B.

A érvényes.

Tehát B érvényes.

modus tolens: Ha érvényes A, érvényes B.

B nem érvényes.

Tehát nem érvényes A sem.

34 Mondjon egy konkrét példát a *modus ponens* alakzat szerinti következtetésre.

Válasz: Ha a hallgatók felkészülnek a vizsgára, leteszik azt.

A hallgatók felkészültek a vizsgára.

Tehát a hallgatók leteszik a vizsgát.

35 Mondjon egy konkrét példát a *modus tolens* alakzat szerinti következtetésre.

Válasz: Ha a fogkrém piaci kínálata gyorsabban növekszik, mint a kereslet, az ára csökkenni fog.

A fogkrém piaci ára nem csökken.

Tehát, a fogkrém kínálata nem növekszik gyorsabban, mint a kereslet.

36 Milyen fajta következtetésről van szó a következő esetben?

$A=B$

$B=C$ _____.

Tehát, $A=C$

Válasz: Transzitiv következtetésről van szó.

37 Melyik két esetben fordul elő az összetett következtetés?

Válasz: Összetett következtetés két esetben jelentkezik: ha néhány egyszerű következtetés összekapcsolásáról van szó, és ha a premissákban összetett ítéletek jelentkezik.

38 Melyik a több egyszerű következtetés összekapcsolásával keletkezett legismertebb összetett következtetési típus?

Válasz: Poliszillogizmus

39 Mi a bizonyítás és milyen viszonyban van a következtetéssel?

Válasz: A bizonyítás az a művelet, amellyel valamely ítélet igazságát állapítjuk meg. A bizonyítás és a következtetés fordított logikai műveletek. Ugyanazon szabályok vonatkoznak mindkettőre és a szerkezetük is azonos. Minden következtetés tekinthető valamely zárótétel bizonyításának és minden bizonyítás egyedül következtetéssel nyerhető. A különbség közöttük csupán a gondolkodás céljában jelölhető meg.

40 Mi a cáfolás?

Válasz: A cáfolás a bizonyítás specifikus fajtája, amelynél nem valamely álláspont igazságosságának a bizonyítása a cél, hanem a hamisságának a kimutatása a cél.

- 41 Határozza meg röviden a filozófia fogalmát.
Válasz: A filozófia a valóság racionális, módszeres és szisztematikus vizsgálatát jelenti, amely a legáltalánosabb megismerések és a legfontosabb jelenségek után kutat.
- 42 Mely más szellemi tevékenységekkel szemben vizsgáljuk a filozófia viszonyát?
Válasz: A filozófia kritikus viszonyt épít a mítoszok, a józan gondolkodás, a vallás, a művészetek és a tudományok felé.
- 43 Sorolja fel hat filozófiai ágazat elnevezését.
Válasz: Ontológia, logika, episztemológia, etika, esztétika, axiológia, antropológia.
- 44 Mi az ontológia?
Válasz: Az ontológia (metafizika) a lét kérdéseivel foglalkozik, azzal, hogy mi minden létezőnek az alapja.
- 45 Mi az ismeretelmélet?
Válasz: Az ismeretelmélet egy filozófiai diszciplína, amely az emberi megismerés feltételeit, lehetőségeit, eredetét és határait vizsgálja.
- 46 Mi az etika?
Válasz: Az etika egy filozófiai diszciplína, amely az erkölcsöt vizsgálja, vagyis az emberi cselekvés és a morális megítélés motívumait, céljait és normáit vizsgálja.
- 47 Mi az esztétika?
Válasz: Az esztétika egy filozófiai diszciplína, amely azzal foglalkozik, hogy mi a szép és értékes a művészetben, valamint a művészi alkotófolyamat lényegével és a művészi alkotás megélésével.
- 48 Mi a logika?
Válasz: A logika egy filozófiai diszciplína, amely a gondolkodás alapformáit tanulmányozza: fogalom, ítélet és következtetés.
- 49 Mi a filozófiai antropológia?
Válasz: A filozófiai antropológia egy filozófiai diszciplína, amely az ember lényegét, illetve természetét kutatja.
- 50 Sorolja fel a kulcsfontosságú filozófiai fogalmakat, amelyeket a görög gondolkodók a kozmológia időszakában használtak?
Válasz: minden létező kezdete, elemek (víz, levegő, tűz), apeiron, szám, egy, elemek, ész, homeomériák, atomok.

- 51 Sorolja fel a ioni filozófiai iskola képviselőit és az ő magyarázatukat a kezdetről - ősokról (*arche*).
Válasz: Thalész -víz, Anaximandrosz- apeiron, Anaximenész - levegő, Hérakleitosz – tűz; logosz
- 52 Sorolja fel az eleai filozófiai iskola képviselőinek nevét.
Válasz: Parmenidész, Zénon és Melisszosz
- 53 Mi jelenti a kezdetet Anaxagorasz szerint?
Válasz: Ész (nous) és magvak (*homoimerie*).
- 54 A görög filozófia antropológiai időszakához a következők tartoznak: _____
Válasz: a szofisták, Szókratész és a szókratészi iskola
- 55 Mi az erény Szókratész szerint?
Válasz: Tudás a jóról.
- 56 Mely filozófiai diszciplínának az alapítója Szókratész?
Válasz: Etika.
- 57 Kik a szisztematikus időszak képviselői az antik filozófiában?
Válasz: Platón és Arisztotelész
- 58 Mi az idea Platón szerint?
Válasz: Idea minden érzékszervi érzékelésen túli önmagában igaz, szép és jó, ami ok és okozója minden egyes dolognak a természetben .
- 59 Mi Platón elképzelése szerint az ideális állam, és milyen rendeket foglal magába?
Válasz: Az ideális állam az emberek világában az igazság, amiért felelnek: az uralkodók (ésszel és bölcsességgel), az őrök, a harcosok (akarattal és bátorsággal) és a termelők (mértékletességgel és szorgalommal).
- 60 Hogyan értelmezi Platón a dialektikát?
Válasz: Platón dialektikája az igazság vizsgálata, ami a konkrét dolgoktól az általános fogalmakig halad és fordítva.
- 61 Hogyan különbözteti meg Arisztotelész az ismereteket (tudományokat) a lehetséges életformák szerint?
Válasz: Elméleti, praktikus és poétikus ismeretek (tudományok).

- 62 | Mi Arisztotelész szerint az „első filozófia”?
Válasz: Az „első filozófia” ami később a „metafizika” elnevezést kapta egy filozófiai diszciplína, amely a gondolatot magát, vagyis a gondolkodást, mint olyat vizsgálja.
- 63 | Arisztotelész mely négy fő okot különbözteti meg?
Válasz: Arisztotelész szerint a négy fő ok: az anyagi, a formai, a ható-, és a cél-ok.
- 64 | Mi Arisztotelész szerint a „gondolkodás gondolkodása”?
Válasz: A „gondolkodás gondolkodása” a legmagasabb megismerési állapot, vagyis az isten.
- 65 | Mely filozófiai iskolák jelentkeznek a hellenisztikus-római időszakban?
Válasz: Akadémikusok, peripatetikusok, epikureusok, sztoikusok, szkeptikusok és újplatonizmus.
- 66 | Ki a patrisztika legnevesebb képviselője, és mik a legjelentősebb művei?
Válasz: Aurelius Augustin (Szent Ágoston) fő művei: Az Isten állama, Vallomások, Szentháromság.
- 67 | Sorolja fel isten létezésének öt bizonyítékát Aquinói Szent Tamás szerint.
Válasz: Bizonyíték a mozdulatlan mozgatóról, bizonyíték az első okról, bizonyíték a szükségszerű létezőről, bizonyíték a tökéletesség fokozásáról és bizonyíték a célszerűségről.
- 68 | Mi a reneszánsz?
Válasz: A reneszánsz a keresztény civilizáció belső átértékelése Nyugaton.
- 69 | Kik a racionalizmus és empirizmus képviselői a filozófiában?
Válasz: A racionalizmus képviselői: Descartes, Spinoza és Leibniz, míg az empirizmus képviselői: Hobbes, Locke, Berkeley és Hume.
- 70 | Sorolja fel a módszer négy alapvető szabályát Descartes szerint.
Válasz: kételkedés, analízis, szintézis és ellenőrzés felsorolással.
- 71 | Descartes szerint mi a „res cogitans” és mi a „res extensa”?
Válasz: A „res cogitans” a gondolkodó dolog, ami a gondolkodás teljes belső tapasztalatának alapja, míg a „res extensa” a kiterjedő anyag, vagyis természet kvantitatívítása és kiterjedése.
- 72 | Hogyan határozza meg Spinoza a szubsztanciát?
Válasz: Önmaga oka, vagyis Isten vagy a természet.

- 73 | Hogyan osztja fel Locke az eszméket?
Válasz: Eredetük szerint: szenzációs eszmék és reflexív eszmék, míg összetettségük alapján: egyszerű és összetett eszmék.
- 74 | Mi a felvilágosodás?
Válasz: A felvilágosodás egy mozgalom az európai kultúrában, amelynek fő meghatározója a hit az emberi értelem autonóm használatán alapuló korlátlan társadalmi-történelmi haladásban.
- 75 | Kik a német klasszikus idealista filozófia képviselői?
Válasz: Kant, Fichte, Schelling és Hegel.
- 76 | Mely három alapkérdést teszi fel Kant, amikor megkezdte filozófiai munkásságát?
Válasz: Mit tudhatok? Mit kell tennem? Miben remélhetek?
- 77 | Mely megismerőképességeket különbözteti meg Kant?
Válasz: érzékelés, értelem és ész.
- 78 | Mi a hipotetikus, és mi a kategorikus imperatívusz?
Válasz: Kategorikus imperatívusz: Cselekedj úgy, ahogy akaratod maximája egyúttal mindenkor egyetemes törvényhozás elvéül szolgálhasson.
Hipotetikus imperatívusz: Cselekedj úgy, hogy a viselkedésed minden más embernek mintául szolgálhasson.
- 79 | Mi a dialektikus módszer három eleme Fichte szerint?
Válasz: tézis, antitézis és szintézis.
- 80 | Mik Hegel filozófia rendszerének fő momentumai?
Válasz: Logika, természetfilozófia és szellemfilozófia.
- 81 | Mik Hegel szellemfilozófiájának fő momentumai?
Válasz: Szubjektív, objektív és abszolút eszme.
- 82 | Mik az objektív szellem momentumai Hegel szerint?
Válasz: Absztrakt jog, moralitás és erkölcsiség.
- 83 | Ha a történelem, mint a szabadságtudat fejlődése jelenik meg, akkor melyek a fő időszakai?
Válasz: Orientális szakasz, görög-római antik időszak és a germán népek kereszténysége

- 84 | Mi Marx szerint az elidegenülés, és mely formáit különbözteti meg?
Válasz: Az elidegenedés manifesztálódik mint: az elidegenedés a munka eredményétől, a munkaeszközöktől, magától a munkától és az ember feltételezett „születési” (generikus) lényegétől.
- 85 | Sorolja fel a logikai pozitivizmus, az analitikus filozófia és a tudományfilozófia képviselőit.
Válasz: Frege, Russel, Wittgenstein, Popper, Kuhn.
- 86 | Kik az „életfilozófia” képviselői?
Válasz: Schopenhauer, Nietzsche és Bergson.
- 87 | Mire vonatkozik Nietzsche tétele az „örök visszatérésről”?
Válasz: Az akarat megújítása a hatalomnak, ami érdemes a megerősítésre.
- 88 | Kik a filozófiai hermeneutika fő képviselői?
Válasz: Dilthey és Gadamer
- 89 | Gadamer szerint mit vizsgál a hermeneutika, mint praktikus filozófia?
Válasz: A szolidáris emberi cselekvés feltételeit vizsgálja a nyelvi kommunikáción keresztül.
- 90 | Kik a létfilozófia (egzisztencializmus) fő képviselői?
Válasz: Kierkegaard, Jaspers, Heidegger és Sartre.
- 91 | Sorolja fel az ember világban való létezésének fő sajátosságait, Kierkegaard szerint.
Válasz: Véletlen, megismételhetetlenség, végesség, mulandóság és bizonytalanság.
- 92 | Mik az emberi határhelyzetek Jaspers szerint?
Válasz: Halál, büntudat, harcra ítéltettség és a szenvedés állapota.
- 93 | Mely két kulcsfontosságú problémát lehet felfedezni Heidegger filozófiájában?
Válasz: A filozófia, mint metafizika végének problémája és az emberi egzisztencia problémája.
- 94 | Mi a fundamentális ontológia Heidegger szerint?
Válasz: Megnyilvánul abban, hogy lehetővé teszi az egész filozófiai hagyomány, mint metafizika, amely nem tud elszámolni az emberi lét értelmével destrukcióját.

- 95 | Mi Sartre számára a társadalmilag elkötelezett egzisztencia („angaszt egzisztencia”)?
Válasz: Csak az embernek van viszonya a saját egzisztenciájának értelmével, s azt úgy, hogy először létezik, megjelenik és eligazodik a világban, majd összesíti a saját meghatározottságát a cselekvéseiben, törekvéseiben, amellyel megalapozódik az emberi szabadság.
- 96 | Mi Sartre számára a „magánvaló lét” és a „magáért való lét”?
Válasz: Az ember arra törekszik, hogy elkerülje azt, hogy a „magánvaló lét” (tárgy vagy fizikai természet) állapotába kerüljön, az egzisztencia a saját imaginatív világát fejleszti, vagyis a „magáért való létet”, a szabadság gyakorlásával.
- 97 | Kik a kritikai társadalomelmélet képviselői?
Válasz: Horkheimer, Adorno, Marcuse és Fromm
- 98 | Mik az instrumentális ész megjelenési formái Horkheimer és Adorno szerint?
Válasz: A fejlett ipari társadalmat jellemzi: a törekvés a természet korlátlan kihasználására, totalitárius társadalmi rendszerek kialakulása és a közvélemény manipulálása.
- 99 | Mi a posztmodern filozófia kritikájának tárgya?
Válasz: A teljes modern filozófia, amelyben a felvilágosító bizalom dominál a racionális elvek szerint szervezett emberi tudás objektivitásában.
- 100 | Mit ért Derrida a „dekonstrukció” fogalma alatt?
Válasz: A logocentrizmus, illetve a metafizika határainak bemutatása, aminek az eredménye a másfajta gondolkodásmód és társadalmi szervezethez szükséges tudatosodás lenne.

Irodalom

Klem, N., *Számítástechnika és informatika a középiskolák I. osztálya számára*, Tankönyvkiadó Intézet, Belgrád, 2008, 2009, 2011 és 2012.
Маринчић, Д., *Пословна информатика за четврти разред економске школе*, Завод за уџбенике, Београд, 2007, 2008. и 2011.

Kérdések (és válaszok)

- 1 **A számítógépek tervezésének (computer engineering) a tárgya:**
- a) a számítógép architektúrájának, alkalmazásának és a szoftvereknek az elméleti szempontjai
  - b) a hardveres elemek gyártása és összeszerelése
  - c) a számítógép gyakorlati alkalmazásának a kérdései

Válasz (Klem, 10. oldal): b) a hardveres elemek gyártása és összeszerelése

- 2 **A számítógép-tudományok (computer sciences) tárgya:**
- a) a számítógép architektúrájának, alkalmazásának és a szoftvereknek az elméleti szempontjai
  - b) a hardveres elemek gyártása és összeszerelése
  - c) a számítógép gyakorlati alkalmazásának a kérdései

Válasz (Klem, 10. oldal): a) a számítógép architektúrájának, alkalmazásának és a szoftvereknek az elméleti szempontjai

- 3 **A számítógép-technológiák (computer technology) tárgya:**
- a) a számítógép architektúrájának, alkalmazásának és a szoftvereknek az elméleti szempontjai
  - b) a hardveres elemek gyártása és összeszerelése
  - c) a számítógép gyakorlati alkalmazásának kérdései

Válasz (Klem, 10. oldal): c) a számítógép gyakorlati alkalmazásának kérdései

- 4 **A számítógép fejlődésének négy jelentős mozzanata:**

- a) az eredmény megőrzése
- b) _____
- c) _____
- d) _____

Válasz (Klem, 14. oldal): b) a számolási folyamat automatizálása, c) az adatbevitel és a számolási folyamat automatizálásának a szétválasztása, d) a gép általánosabb felhasználása a programok alkalmazásával

- 5 **Ki volt az a tudós aki elkészítette a Bernoulli-számok géppel történő kiszámításának a tervét:**

- a) Ada Byron
- b) Charles Babbage
- c) Blaise Pascal

Válasz (Klem, 17. oldal): a) Ada Byron

6 **Az elektromágneses reléken alapuló elektromechanikus számológép a következő néven vált ismertté:**

Válasz (Klem, 19. oldal): Harvard Mark

7 **Az első sikeres általános használatra alkalmas elektronikus számítógép neve:**

- a) UNIVAC
- b) EDVAC
- c) ENIAC

Válasz (Klem, 19. oldal): c) ENIAC

8 **Az EDVAC volt:**

- a) az első mágneslemez számítógép
- b) az első sikeres általános használatra alkalmas elektronikus számítógép
- c) a számítógépek negyedik generációjának legismertebb képviselője

Válasz (Klem, 20. oldal): a) az első mágneslemez számítógép

9 **Az első generációs számítógépek alapvető jellemzője az volt, hogy**

Válasz (Klem, 21. oldal): vákuumcsövet használtak aktív elemként

10 **Az első generációs számítógépek második fő jellemzője:**

- a) a mikroprocesszorok használata
- b) az adatok és a programok tárolására szolgáló memória
- c) grafikus felhasználói interfész

Válasz (Klem, 21. oldal): b) az adatok és a programok tárolására szolgáló memória

11 **A számítógépek második generációjánál használták először a**

Válasz (Klem, 21. oldal): tranzisztort

12 **A számítógépeket rendeltetésük szerint feloszthatjuk:**

- a) soros és párhuzmos számítógépekre
- b) több alkalmazót és egyetlen alkalmazót kiszolgáló számítógépekre
- c) általános rendeltetésű és speciális célra készült számítógépekre

Válasz (Klem, 28. oldal): c) általános rendeltetésű és speciális célra készült számítógépekre

13 **Hogyan nevezzük a számítógép számára írt utasításkészletet, amelynek segítségével a gép végrehajtja az adatfeldolgozást?**

Válasz (Klem, 27. oldal): program

- 14 **Az egyidejűleg végrehajtott utasítások száma szerint a számítógépeket feloszthatjuk:**
a) soros számítógépekre
b) _____

Válasz (Klem, 28. oldal): b) párhuzamos számítógépekre

- 15 **A soros számítógépek egyidejűleg egy utasítást hajtanak végre a**
_____

Válasz (Klem, 28. oldal): memóriában elhelyezett egy adaton

- 16 **A párhuzamos számítógépek egyidejűleg a memóriában elhelyezett több adaton is végrehajtják ugyanazt az** _____ .

Válasz (Klem, 28. oldal): utasítást

- 17 **Hol tároljuk feldolgozás közben a programot és a feldolgozandó adatokat?**

- a) a számítógép külső memóriájában
- b) a számítógép belső (központi) memóriájában
- c) a külső egységekben

Válasz (Klem, 29. oldal): b) a számítógép belső (központi) memóriájában

- 18 **Melyik a pontos állítás?**

- a) 2 MB = 2048 kB
- b) 2 kB = 2048 MB
- c) 2 GB = 2048 TB

Válasz (Klem, 30. oldal): a) 2 MB = 2048 kB

- 19 **Melyik a pontos állítás?**

- a) 1 GB = 2048 TB
- b) 2 MB = 2048 kB
- c) 2 kB = 2048 MB

Válasz (Klem, 30. oldal): b) 2 MB = 2048 kB

- 20 **Az egész számítógéprendszer munkáját irányító egység neve:**

- a) aritmetikai logikai egység
- b) vezérlőegység
- c) központi memória

Válasz (Klem, 31. oldal): b) vezérlőegység

- 21 **A merevlemez (hard disk) kiválasztásának jellemző paraméterei:**

- a) _____
- b) az adatátviteli sebesség
- c) a lemez kapacitása

Válasz (Klem, 32. oldal): a) az átlagos hozzáférési idő

22

A szoftverek a következő három csoportba sorolhatók:

- a) _____
- b) _____
- c) _____

Válasz (Klem, 33. oldal): a) operációs rendszerek, b) rendszerprogramok, c) alkalmazások (felhasználói programok)

23

Az utasítás megadásának a módja alapján az operációs rendszerek lehetnek:

- a) _____
- b) _____

Válasz (Klem, 34. oldal): a) utasítás típusú (szöveges), b) grafikus operációs rendszerek

24

Az utasítás típusú operációs rendszerek használatánál a számítógép bekapcsolásakor meghatározott jelsorozat jelenik meg a képernyőn, melynek neve:

- a) nyílmutató
- b) készenléti jel (prompt)
- c) MS-DOS

Válasz (Klem, 34. oldal): b) készenléti jel (prompt)

25

Hogyan nevezzük az eljárást, amelyet a részekre bontott program vezérlésénél használ az operációs rendszer a felhasználónál olyan érzést váltva ki, hogy a memória mérete nem korlátozza a munkáját?

_____

Válasz (Klem, 35. oldal): virtuális tár

26

A rendszerprogramok csoportjába tartoznak (karikázzon be több választ):

- a) a fordítóprogramok
- b) a kapcsolatszerkesztő (linker) segédprogramok
- c) alkalmazások (felhasználói programok)

Válasz (Klem, 35. oldal): a) a fordítóprogramok, b) a kapcsolatszerkesztő (linker) segédprogramok

27

Milyen nyelven írták az első számítógépekre íródott programokat?

- a) gépi nyelven
- b) táblázatkezelő programokban
- c) felhasználói programokban

Válasz (Klem, 36. oldal): a) gépi nyelven

28

Hogyan nevezzük azt a programot, amely a szimbolikus jeleket gépi kódra cseréli?

_____

Válasz (Klem, 36. oldal): asszemblér

29 **Léteznek egymástól független utasításokat tartalmazó programnyelvek is, amelyekben azonnal végrehajthatók az utasítások. Az ilyen programnyelvekhez kezdetben nem írtak fordítóprogramokat csak _____, amely felismerte az utasítást, és azonnal végre is hajtotta.**

Válasz (Klem, 36. oldal): interpreter

30 **Hogyan nevezzük azt a programot, amely a forrásprogram gépi nyelvre való fordítására szolgál?**

- a) kapcsolatszerkesztő (linker)
- b) ASCII kód
- c) fordítóprogram (compiler)

Válasz (Klem, 36. oldal): c) fordítóprogram (compiler)

31 **Az alkalmazások (felhasználói programok) csoportjába sorolhatók:**

- a) a fordítóprogramok és a meghajtók (driver)
- b) az MS-DOS és a LINUX
- c) a képfeldolgozó programok és a táblázatkezelők

Válasz (Klem, 37. oldal): c) a képfeldolgozó programok és a táblázatkezelők

32 **Egy forgalomban levő program a szerzői jog alapján lehet (karikázzon be több választ):**

- a) jogvédett
- b) kapcsolatszerkesztő (linker)
- c) osztott (shareware)
- d) nyilvános

Válasz (Klem, 43. oldal): a) jogvédett, c) osztott (shareware), d) nyilvános

33 **A processzor felépítése határozza meg a jellemzőit, amelyek a következők:**

- a) a processzor sebessége
- b) _____
- c) az órajel (clock)
- d) _____

Válasz (Klem, 48. oldal): b) a processzor szóhossza, d) a belső gyorsítótár

34 **Az alaplapon található (karikázzon be több választ):**

- a) a promptok
- b) a processzorcsatlakozó aljzatok
- c) a vezérlő csipek
- d) a memóriacsatlakozó aljzatok
- e) a fekvő, mini- vagy miditorony és a toronyház

Válasz (Klem, 48. oldal): b) a processzorcsatlakozó aljzatok, c) a vezérlő csipek, d) a memóriacsatlakozó aljzatok

35 **Az alaplapon található (karikázzon be több választ):**

- a) a processzorcsatlakozó aljzatok
- b) koaxiális kábel
- c) UPS
- d) a memóriacsatlakozó aljzatok
- e) a sín (bus)

Válasz (Klem, 48. oldal): b) a processzorcsatlakozó aljzatok, d) a memóriacsatlakozó aljzatok, e) a sín (bus)

36 **A _____ az egy másodperc alatt elvégzett műveletek számával mérhető.**

Válasz (Klem, 49. oldal): a processzor sebessége

37 **A _____ megegyezik a regiszter azon bitjeinek számával, amelyeket a processzor egyidejűleg bevisz és feldolgoz.**

Válasz (Klem, 49. oldal): a processzor szóhossza

38 **Az órajel:**

- a) a speciális áramkör által generált impulzusok gyakorisága, amely szinkronizálja a processzor műveleteit
- b) a regiszter azon bitjeinek száma, amelyeket a processzor egyidejűleg bevisz és feldolgoz
- c) az egy másodperc alatt elvégzett műveletek száma

Válasz (Klem, 50. oldal): a) a speciális áramkör által generált impulzusok gyakorisága, amely szinkronizálja a processzor műveleteit

39 **Az alaplapon három féle memória található:**

- a) gyorsítótár (cache memory)
- b) _____
- c) _____

Válasz (Klem, 50. oldal): b) ROM, c) RAM

40 **A központi tár legnagyobb részének, amelybe a felhasználók beírhatnak és innen kiolvashatnak adatokat, a neve:**

- a) RAM
- b) ROM
- c) gyorsítótár (cache memory)

Válasz (Klem, 50. oldal): a) RAM

41 **A _____ a RAM részei, amelyeket bizonyos programok foglalják le és használják fel őket.**

Válasz (Klem, 51. oldal): puffermemóriák (buffers, átmeneti tárolók)

42 **A számítógép a következő három alapvető sít tartalmazza:**

- a) az adatsínt
- b) _____
- c) _____

Válasz (Klem, 51. oldal): b) a címsínt, c) a vezérlősínt

43 **Az USB kapu (port):**

- a) párhuzamos kapu
- b) soros kapu

Válasz (Klem, 53. oldal): b) soros kapu

44 **A grafikus eszközök két képképzési módot ismernek:**

- a) vektoros és raszteres
- b) soros és párhuzamos
- c) felhasználói és operatív

Válasz (Klem, 57. oldal): a) vektoros és raszteres

45 **A nyomtatók (printerek) három alaptechnológiára épülnek, és ennek alapján megkülönböztetünk: mátrixnyomtatókat, lézernyomtatókat és:**

- a) tintasugaras (ink-jet) nyomtatókat
- b) utasítás típusú nyomtatókat
- c) alkalmazási nyomtatókat

Válasz (Klem, 62. oldal): a) tintasugaras (ink-jet) nyomtatókat

46 **Az operációs rendszernek három fő feladata van:**

- a) a processzor ellenőrzése
- b) a memória vezérlése és
- c) _____

Válasz (Klem, 69. oldal): c) az egységek vezérlése

47 **A tipikus operációs rendszert a következő komponensek alkotják:**

- a) a mikrokódprogram, a magprogram és a héjprogram
- b) a gyorsítótár, a RAM és a ROM
- c) a hardver és a szoftver

Válasz (Klem, 69. oldal): a) a mikrokódprogram, a magprogram és a héjprogram

48 **A tipikus operációs rendszert a következő komponensek alkotják:**

- a) _____
- b) _____
- c) a héjprogram (shell)

Válasz (Klem, 69. oldal): a) a mikrokódprogram (microcode), b) a magprogram (kernel)

49 **A _____ a számítógép meghatározott hardvere speciális programjainak az összessége. Annak érdekében, hogy ugyanaz az operációs rendszer eltérő hardveres platformokon is működőképes legyen, a programoknak ebből az összességéből létrehozták a BIOS modult.**

Válasz (Klem, 69. oldal): mikrokódprogram

50 **A _____ a számítógéphez való hozzáférést, a memória és az adatállomány szervezését, a processzor működésének és a rendszerbeli erőforrások felhasználásának a kiosztását ellenőrző programok összessége.**

Válasz (Klem, 69. oldal): magprogram (kernel)

51 **Hogy két számítógép között létrejöhhessen az adatcsere, a következő három feltételt kell biztosítani: a kommunikációs médiát, a kommunikációs berendezést és a**

Válasz (Klem, 210. oldal): kommunikációs szoftvert

52 **A kommunikációs médiák közé tartozik (karikázzon be több választ):**

- a) a sodrott érpár
- b) a modem
- c) a koaxiális kábel
- d) a hálózati adapterkártyák
- e) az optikai kábel

Válasz (Klem, 210. oldal): a) a sodrott érpár, c) a koaxiális kábel, e) az optikai kábel

53 **Hovatartozása szerint a modem:**

- a) kommunikációs berendezés
- b) kommunikációs szoftver
- c) kommunikációs média

Válasz (Klem, 212. oldal): a) kommunikációs berendezés

54 **Mi szerint csoportosíthatjuk a számítógépes hálózatokat (karikázzon be több választ)?**

- a) az általuk fedett térség
- b) a RAM memória típusa
- c) a számítógépek hálózati csatlakoztatásának módja (topológia)
- d) a hálózati csomópontok közötti kapcsolat
- e) az operációs rendszerek típusa

Válasz (Klem, 213. oldal): a) az általuk fedett térség, c) a számítógépek hálózati csatlakoztatásának módja (topológia), d) a hálózati csomópontok közötti kapcsolat

55 **Hogyan nevezzük a hálózatra kapcsolt minden egyes számítógépet (vagy más berendezést):**

- a) csomópont
- b) router
- c) IP

Válasz (Klem, 214. oldal): a) csomópont

56 **A számítógépes hálózat által fedett térség szerint megkülönböztetünk:**

- a) modemes és adapteres számítógépes hálózatokat
- b) kliens/szerver típusú és egyenrangú (peer-to-peer) hálózatokat
- c) helyi (lokális) és globális számítógépes hálózatokat

Válasz (Klem, 213. oldal): c) helyi (lokális) és globális számítógépes hálózatokat

57 **A számítógépes hálózat topológiája lehet:**

- a) _____
  - b) gyűrű
-

- c) sín
d) _____

Válasz (Klem, 214. oldal): a) csillag, d) hibrid

58 **A _____ alapuló számítógépes hálózatoknál létezik egy központi csomópont, és a többi ezzel van összekapcsolva.**

Válasz (Klem, 215. oldal): csillagtopológián

59 **Az ISO/OSI referenciamodell rétegeinek száma:**

- a) négy
b) hét
c) egy

Válasz (Klem, 218. oldal): b) hét

60 **Karikázza be a pontos állításokat:**

- a) Az ISO/OSI referenciamodellben a fizikai réteg biztosítja az adatok helyes sorrendben történő megfelelő szállítását.
b) Az ISO/OSI referenciamodellben az adatkapcsolati réteg többek között a fizikai kapcsolaton (kábel) keresztül végbemenő kapcsolat-felépítés, kapcsolattartás, és -bontás funkcióit irányítja.
c) Az ISO/OSI referenciamodellben az alkalmazási réteg hálózati szolgáltatásokkal segíti a felhasználót az egyes alkalmazások használatában és az egész rendszer irányításában.
d) Az ISO/OSI referenciamodellben a megjelenítési réteg feladata a csomópontok közötti logikai kapcsolat megteremtése.

Válasz (Klem, 218. oldal): b) Az ISO/OSI referenciamodellben az adatkapcsolati réteg többek között a fizikai kapcsolaton (kábel) keresztül végbemenő kapcsolat-felépítés, kapcsolattartás, és -bontás funkcióit irányítja., c) Az ISO/OSI referenciamodellben az alkalmazási réteg hálózati szolgáltatásokkal segíti a felhasználót az egyes alkalmazások használatában és az egész rendszer irányításában.

61 **Karikázza be a pontos állításokat:**

- a) Az ISO/OSI referenciamodellben a fizikai réteg határozza meg az adatátvitel fizikai közegét.
b) Az ISO/OSI referenciamodellben a hálózati réteg feladata a csomópontok közötti logikai kapcsolat megteremtése, az üzenetek címzése és célba jutattása.
c) Az ISO/OSI referenciamodellben az alkalmazási réteg a fizikai kapcsolaton (kábel) keresztül végbemenő kapcsolattartás funkcióit irányítja.
d) Az ISO/OSI referenciamodellben az adatkapcsolati réteg összehangolja az alkalmazások közötti adatcserét.

Válasz (Klem, 218. oldal): a) Az ISO/OSI referenciamodellben a fizikai réteg határozza meg az adatátvitel fizikai közegét., b) Az ISO/OSI referenciamodellben a hálózati réteg feladata a csomópontok közötti logikai kapcsolat megteremtése, az üzenetek címzése és célba jutattása.

62 **Karikázza be a pontos állításokat:**

- a) Az ISO/OSI referenciamodellben a fizikai réteg a fizikai kapcsolaton (kábel) keresztül végbemenő kapcsolattartás funkcióit irányítja.
b) Az ISO/OSI referenciamodellben az alkalmazási réteg összehangolja az alkalmazások közötti adatcserét.

- c) Az ISO/OSI referenciamodellben a hálózati réteg feladata a csomópontok közötti logikai kapcsolat megteremtése, az üzenetek címzése és célba jutattása.
- d) Az ISO/OSI referenciamodellben a kapcsolati réteg (session layer) összehangolja az alkalmazások közötti adatcserét.

Válasz (Klem, 218. oldal): c) Az ISO/OSI referenciamodellben a hálózati réteg feladata a csomópontok közötti logikai kapcsolat megteremtése, az üzenetek címzése és célba jutattása., d) Az ISO/OSI referenciamodellben a kapcsolati réteg (session layer) összehangolja az alkalmazások közötti adatcserét.

63 Az ISO/OSI referenciamodell alsó rétegei közé tartozik (karikázzon be több választ):

- a) a hálózati réteg
- b) a fizikai réteg
- c) az alkalmazási réteg
- d) az adatkapcsolati réteg
- e) a megjelenítési réteg

Válasz (Klem, 218. oldal): a) a hálózati réteg, b) a fizikai réteg, d) az adatkapcsolati réteg

64 Az ISO/OSI referenciamodell felső rétegei közé tartozik (karikázzon be több választ):

- a) a kapcsolati réteg (session layer)
- b) a fizikai réteg
- c) az alkalmazási réteg
- d) az adatkapcsolati réteg
- e) a megjelenítési réteg

Válasz (Klem, 218. oldal): a) a kapcsolati réteg (session layer), c) az alkalmazási réteg, e) a megjelenítési réteg

65 Az Internet a következő protokollt használó hálózatokat egyesíti:

- a) ISO/OSI
- b) Telnet
- c) TCP/IP

Válasz (Klem, 222. oldal): c) TCP/IP

66 Hogyan nevezzük azt a protokollt amely lehetővé teszi a szöveg továbbítását két csomópont között?

- a) ISO/OSI
- b) SMTP
- c) TCP/IP

Válasz (Klem, 222. oldal): b) SMTP

67 Hogyan nevezzük azt a protokollt amely lehetővé teszi az állományok továbbítását két csomópont között?

- a) FTP
- b) SMTP
- c) TCP/IP

Válasz (Klem, 222. oldal): a) FTP

- 68 **Hogyan nevezzük azt a protokollt amely lehetővé teszi a távoli gépre (remote login) való belépést?**
- a) ISO/OSI
  - b) Telnet
  - c) TCP/IP

Válasz (Klem, 222. oldal): b) Telnet

- 69 **A protokollok sorába tartozik (karikázzon be több választ):**
- a) SMTP
  - b) Hírcsoportok
  - c) MS Word
  - d) TCP/IP
  - e) FTP

Válasz (Klem, 222. oldal): a) SMTP, d) TCP/IP, e) FTP

- 70 **Az IP cím példájának tekinthető a következő:**
- a) www.pokloni.rs
  - b) 147.91.22.201
  - c) PDF
  - d) TCP/IP
  - e) EDU

Válasz (Klem, 221. oldal): b) 147.91.22.201

- 71 **Az ISO/OSI referenciamodell hanyadik szintjén (rétegén) működik a TCP protokoll?**
- a) az elsőn
  - b) a másodikon
  - c) a harmadikon
  - d) a negyediken
  - e) az ötödiken

Válasz (Klem, 222. oldal): d) negyediken

- 72 **Az Internet szolgáltatásai (szervizei) közé tartoznak (karikázzon be több feleletet):**
- a) Internet Explorer
  - b) WWW
  - c) Outlook Express
  - d) Finger
  - e) FTP

Válasz (Klem, 224. oldal): b) WWW, d) Finger, e) FTP

- 73 **Hogyan nevezzük azokat a helyi (lokális) számítógépes hálózatokat amelyek ugyanazt a protokollt (TCP/IP) és ugyanazokat az eszközöket használják, mint az Internet, de nem kapcsolódtak rá a világhálóra?**
- a) Firewall
  - b) Telnet
  - c) Intranet

Válasz (Klem, 224. oldal): c) Intranet

74 **Az URL cím példájának tekinthetők a következők (karikázzon be több választ):**

- a) www.ef.uns.ac.rs
- b) www.rts.rs
- c) C:\Windows\Files
- d) Prodaja.doc
- e) Prodaja.xlsx

Válasz (Klem, 232. oldal): a) www.ef.uns.ac.rs, b) www.rts.rs

75 **A böngészőprogramok (browser) közé tartozik a:**

- a) Google
- b) URL
- c) Internet Explorer
- d) Yahoo
- e) MS Outlook

Válasz (Klem, 234. oldal): c) Internet Explorer

76 **Mely protokollt használják a hipertext dokumentumok:**

- a) Telnet
- b) HTTP
- c) Firewall

Válasz (Klem, 232. oldal): b) HTTP

77 **Az ügyvitel (gazdálkodás) azon formáját, amelynél az üzleti tevékenységek elektronikus (digitális) úton zajlanak _____ nevezzük.**

Válasz (Маринчић, 6. oldal): E-Gazdaság (E-Ügyvitel, E-Business)

78 **Az _____ fogalma egy cég saját partnerei felé irányuló folyamatainak leírására vonatkozik. Magában foglal minden olyan folyamatot, amely valamilyen formában köthető az ügyfelekkel való együttműködéshez, a meglévő ügyfelek kiszolgálásához, a nekik történő újraértékesítéshez vagy a potenciális ügyfelek megkereséséhez.**

Válasz (Маринчић, 7. oldal): ügyfélkapcsolat-kezelés (Customer Relationship Management - CRM)

79 **Az E-Gazdaság (E-Business) előnyei közé sorolhatók (karikázzon be több választ):**

- a) a tranzakciós költségek csökkentése
- b) az aktuális árakba való betekintés lehetőségének kimaradása
- c) a nagy értékű tranzakciók végrehajtása

Válasz (Маринчић, 10-11. oldal): a) a tranzakciós költségek csökkentése, c) a nagy értékű tranzakciók végrehajtása

80 **A kriptográfia vívmányain alapuló mechanizmusok biztosítják:**

- a) az információk titkosságának védelmét
- b) _____
- c) _____

Válasz (Маринчић, 12. oldal): b) az információ integritását, c) az információk hitelességét

81 **A kriptográfia (titkosítás) alapfogalmai:**

- a) a kódolás (rejtjelezés)
- b) _____
- c) _____

Válasz (Маринчић, 12. oldal): b) a dekódolás, c) a kulcs

82 **A _____ olyan titkosító rendszer amelynél ugyanazt az eljárást (kulcsot) használják titkosításra és megfejtésre egyaránt. Ezeknél az eljárásoknál a küldőnek és a fogadónak is ismernie kell a művelethez használt titkosított kulcsot.**

Válasz (Маринчић, 12. oldal): szimmetrikus (vagy titkos) kulcsú rejtjelezés (titkosítás)

83 **Az _____ olyan titkosító rendszer amelynél a küldő és a fogadó is két kulcsot használ. Az egyik kulcs nyilvános és szabadon továbbítható, míg a másik kulcs titkos és csak a tulajdonosának ismeretes.**

Válasz (Маринчић, 12. oldal): aszimmetrikus (vagy nyilvános) kulcsú rejtjelezés (titkosítás)

84 **A _____ megerősíti az üzenet tartalmának hitelességét és biztosítja a feladó személyazonosságának garantálását.**

Válasz (Маринчић, 12. oldal): digitális aláírás

85 **A _____ bizonyítja az identitást az Interneten (hitelesíti a webes szolgáltatásokat).**

Válasz (Маринчић, 13. oldal): digitális tanúsítvány

86 **Mely rövidítéssel jelöljük az E-Gazdaság azon modelljét amely a vállalatok egymás közti üzleti tevékenységére vonatkozik?**

- a) „B2B”
- b) „B2C”
- c) „B2E”

Válasz (Маринчић, 13. oldal): a) „B2B”

87 **Mely rövidítéssel jelöljük az E-Gazdaság azon modelljét amely a fogyasztók (egyének) egymás közti üzleti tevékenységére vonatkozik?**

- a) “B2B”
- b) “B2C”
- c) “C2C”

Válasz (Маринчић, 13. oldal): a) „C2C”

88 **Mely rövidítéssel jelöljük az E-Gazdaság azon modelljét amely a vállalatok és a kormányzati szervezetek közötti üzleti tevékenységre vonatkozik?**

- a) “B2B”
- b) “C2C”
- c) “B2G”

Válasz (Маринчић, 14. oldal): a) „B2G”

89

Az on-line adatbázisokat három csoportra oszthatjuk:

- a) bibliográfiai adatbázisok
- b) _____
- c) _____

Válasz (Маринчић, 40. oldal): b) teljes szövegű (forrás) adatbázisok, c) citációs (idézet) adatbázisok

90

Egy területbe való (általános) betekintés nyérése az on-line adatbázisok mely csoportját használjuk:

- a) bibliográfiai (forrástájékoztató) adatbázisok
- b) teljes szövegű (forrás) adatbázisok
- c) citációs (idézet) adatbázisok

Válasz (Маринчић, 40. oldal): a) bibliográfiai (forrástájékoztató) adatbázisok

91

Karikázza be a pontos választ:

- a) Egy egyednek (entitásnak) több tulajdonsága (attribútuma) is lehet.
- b) Egy egyednek (entitásnak) csak egy tulajdonsága (attribútuma) lehet.
- c) Egy egyednek (entitásnak) legfeljebb két tulajdonsága (attribútuma) lehet.

Válasz (Маринчић, 42. oldal): a) Egy egyednek (entitásnak) több tulajdonsága (attribútuma) is lehet.

92

Egy egyed (entitás) tulajdonságait (attribútumait) feloszthatjuk:

- a) citációs és bibliográfiai mezőkre
- b) adatbázis és entitás mezőkre
- c) kulcs és nem kulcs mezőkre

Válasz (Маринчић, 43. oldal): c) kulcs és nem kulcs mezőkre

93

Az elsődleges kulcs:

- a) az a mező, mely az egyedek (entitások) csoportjának egyértelmű azonosítását teszi lehetővé az egyedek halmazán belül
- b) az a mező, mely egy egyed (entitás) egyértelmű azonosítását teszi lehetővé az egyedek halmazán belül
- c) az a mező, melyet a bibliográfiai adatbázisokban szoktunk használni

Válasz (Маринчић, 43. oldal): b) az a mező, mely egy egyed (entitás) egyértelmű azonosítását teszi lehetővé az egyedek halmazán belül

94

A másodlagos kulcs:

- a) az egyedek (entitások) bizonyos csoportjának azonosítására szolgál
- b) egy egyed (entitás) egyértelmű azonosítására szolgál
- c) azon mezők, melyeket csak a bibliográfiai adatbázisokban használhatunk

Válasz (Маринчић, 43. oldal): a) az egyedek (entitások) bizonyos csoportjának azonosítására szolgál

95

Az adatok logikai egységeinek a következő szintjeit különböztetjük:

- a) _____
- b) rekord
- c) adatállomány
- d) _____

Válasz (Маринчић, 44. oldal): a) mező, d) adatbázis

- 96 **Az adatok legkisebb logikai egysége:**
- a) rekord
  - b) mező
  - c) adatállomány
- Válasz (Маринчић, 44. oldal): b) mező
- 97 **Hogyan nevezzük a rekordok összeségét (halmazát):**
- a) adatállomány
  - b) mező
  - c) rekord
- Válasz (Маринчић, 44. oldal): a) adatállomány
- 98 **Az adatbázisokhoz való hozzáférést és az ott található adatok zavartalan használatát biztosító szoftveralkalmazás neve:**
- a) adatbázis-kezelő rendszer
  - b) adatállomány-kezelő rendszer
  - c) mező-kezelő rendszer
- Válasz (Маринчић, 45. oldal): a) adatbázis-kezelő rendszer
- 99 **Az adatok logikai struktúrája alapján az adatbázisok lehetnek (karikázzon be több választ):**
- a) hierarchikus adatbázisok
  - b) citációs adatbázisok
  - c) relációs adatbázisok
- Válasz (Маринчић, 46. oldal): a) hierarchikus adatbázisok, c) relációs adatbázisok
- 100 **Az egyedek közötti kapcsolatok (relációk) kardinalitásuk szerinti felosztása:**
- a) hierarchikus, hálós és objektum-kapcsolatok
  - b) 1:1, 1:M, M:M kapcsolatok
  - c) tranzakciós, data warehouse és on-line kapcsolatok
- Válasz (Маринчић, 46. oldal): b) 1:1, 1:M, M:M kapcsolatok